JAVA-BODE.

[illegible]NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1859. Woensdag, 4 Mei. N°. 36.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te ***Amsterdam.***

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................. ƒ 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.................. „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*.................. „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*.................. „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorde
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een

BIJVOEGSEL.

BEKENDMAKING.

[illegible] bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Ex[illegible] Gouverneur Generaal gewone audientie zal verleenen [illegible]g, den 9den Mei 1859, des morgens te negen uren, [illegible]ouvernements Hôtel te Rijswijk.

[illegible]ebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder [illegible] bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den [illegible]nt van dienst.**

BUITENZORG, den 26sten *April* 1859. — *De Kapitein Adjudant*, R. F. DE SEIJFF.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van den 29sten April 1859 no. 52 is aan John Frenay, machinist en werktuigkundige te Batavia, verleend een tot uitsluitende gebruikmaking strekkend octrooi (no. 26 van het register) voor den tijd van tien jaren voor eene, zoo hij verklaart, door hem gedane uitvinding, bestaande in een werktuig tot het ontbolsteren van rijst (rijstpelmolen), het voordeel opleverende van bijkans geene korrels te breken.

Civiel Departement.

Ingetrokken:

De benoeming van P. L. van Bloemen Waanders, laatst adsistent-resident van Boeleleng, tot adsistent-resident van Tebing Tingi (residentie Palembang); met bepaling, dat hij te Singaradja zijne vorige betrekking van adsistent-resident van Boeleleng zal blijven bekleeden.

De benoeming van H. A. van der Put, tot onderwijzer voor de Oost-Indische dienst.

Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, van de verdere waarneming der betrekking van lid in het Hoog Militair Geregtshof van Nederlandsch-Indie, de raadsheer in het Hoog Geregtshof van Nederlandsch Indie Mr. J. R. Couperus, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

[illegible] van wachtgeld, de secretaris van het gouvernement Celebes en Onderhoorigheden, tevens algemeen ontvanger aldaar, J. T. de Haart.

Benoemd:

Tot adsistent-resident van Tebing Tingi (residentie Palembang), de controleur der eerste klasse bij het binnenlandsch bestuur ter Sumatra's Westkust A. J. F. Hamers.

Tot secretaris van het gouvernement Celebes en Onderhoorigheden, tevens algemeenen ontvanger aldaar, de commies belast met de administratie van 's lands kas te Salatiga, residentie Samarang, J. de Munck Mortier.

Tot commies op het residentie-kantoor te Pecalongan, de commies bij den adsistent-resident van Madura G. W. Lucardie.

Tot buitengewoon tweeden commies bij de directie van finantien, de eerste klerk bij die directie R. F. O. T. Bloem.

Tot derden commies ter algemeene secretarie, de klerk op dat bureau D. C. Helderman.

Gesteld:

Ter beschikking van den directeur der burgerlijke openbare werken, de benoemde ambtenaar der derde klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie A. H. Helbach, onlangs alhier aangekomen.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE PEKALONGAN.

Ontslagen:

Op hun verzoek, eervol, de leden J. C. Scharff en H. B. Houtman, onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot leden, ds. J. H. Z. Bruinier, predikant der protestantsche gemeente, en H. M. Dibbetz, aspirant-ingenieur van den waterstaat, beiden aldaar gevestigd.

Door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

Door den Directeur der Middelen en Domeinen, gedurende de maand Maart 1859.

Ontheven:

Eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, de klerk, tevens havenmeester te Sambas, J. E. von Gebauer.

Benoemd:

Tot klerk tevens havenmeester te Sambas, W. de Val Jr., onlangs uit Nederland alhier aangekomen.

Door den Directeur der Burgerlijke Openbare Werken, gedurende de maanden Maart en April 1859.

Benoemd:

Tot élève opzigter bij 's lands burgerlijke openbare werken, de gewezen tijdelijke opzigter (werkbaas) bij de burgerlijke openbare werken te Tagal, Th. la Fontaine, met aanwijzing van Batavia tot standplaats.

Overgeplaatst:

Van Tagal naar Banjoewangi, met aanwijzing van de hoofdplaats van dien naam als zijne standplaats, de opzigter der derde klasse C. F. Welker.

Van Samarang naar Tagal, met aanwijzing van de hoofdplaats van laatst genoemd gewest tot standplaats, de élève opzigter J. F. Busselaar.

Door de Algemeene Rekenkamer, gedurende de maand Maart 1859.

Benoemd:

Tot buitengewoon eersten klerk, de buitengewone klerk bij dat collegie J. P. A. Zijmers.

Door den Ambtenaar, tijdelijk belast met de leiding van de dienst der Gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indie, gedurende de maanden Maart en April 1859.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de leerling-telegrafist H. H. Naus.

Benoemd:

Tot chef van het telegraafkantoor te Poerworedjo, de leerling-telegrafist te Magalang H. J. Scholten.

Tot chef van het telegraafkantoor te Tjiandjoer, de leerling-telegrafist te Tagal G. F. L. von Bensekom.

Tot chef van het telegraafkantoor te Patti, de telegrafist A. H. F. Schreijner, chef van het kantoor te Banjoewangi.

Tot chef van het telegraafkantoor te Banjoewangi, de telegrafist aldaar F. [illegible] Kamsma.

Overgeplaatst:

Van het kantoor te Banjoemaas naar het hoofdbureau te Weltevreden, de leerling telegrafist B. E. van Sornsen de Koste.

Van Weltevreden naar Magelang, de leerling-telegrafist D. W. Vermeer.

Van Cheribon naar Tagal, de leerling-telegrafist P. C. Lammerding.

Van Bandong naar Djocjocarta, de leerling telegrafist F. A. Cardon.

Van Batavia naar Bandong, de leerling telegrafist M. van Abkoude.

Van Weltevreden naar Batavia, de leerling telegrafist A. H. Holdert.

Ven Banjoemaas naar Poerworedjo, de leerling telegrafist C. J. H. van Zwieten.

Van Weltevreden naar Banjoemaas, de leerling telegrafist J. Keilman.

Van Weltevreden naar Tjiandjoer, de lecling telegrafist C. Finschi.

Van Samarang naar het hoofdbureau te Weltevreden, de leerling telegrafist F. D. Schreijner.

Van Weltevreden naar Samarang, de leerling telegrafist J. F. Langenberg.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op [illegible] van regt op pensioen, de eerste luitenant der infanterie P. E. Buijs.

Overgeplaatst:

Bij de geneeskundige dienst te Benkoelen, de officier van gezondheid der tweede klasse A. G. Wildeman, behoorende tot het garnizoen te Patjitan, thans te Samarang.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Patjitan, de officier van gezondheid der derde klasse J. N. Jorritsma, behoorende tot het garnizoen te Willem I, thans te Patjitan.

Marine Departement.

Gedurende de maand April 1859 *is door het Marine Departement de volgende beschikking genomen.*

Benoemd:

Tot eersten klerk, de klerk bij dat departement A. W. van Roggen.

Berigt voor Zeevarenden.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmaking:

MACDONNELL LICHTTOREN, OP DE KAAP NORTHUMBERLAND.
(*Zuid-Australie.*)

Blijkens bekendmaking van het *Trinity House*, te *Port Adelaide, Zuid-Australie*, is het *Macdonnell-licht*, op de Kaap *Northumberland, Zuid-Australie*, met den 1*sten Januarij dezes jaars* ontstoken, en zal het alle nachten branden van zons-ondergang tot zonsopgang.

De Lichttoren, 28 Engelsche voeten hoog, en geplaatst op een rotsachtig voorgebergte, 103 Engelsche voeten verheven boven het *hoogwater-getij*, staat op 38° 3' 0'' *Z. breedte* en 140° 37' 45'' *lengte Oost van Greenwich.*

[illegible] vertoonende, *beurtelings* om de minuut, een *wit*, een *rood*, en een *groen licht*, uit zee zigtbaar over een boog van N. 74° O., tot N. 66° W. door het Zuiden.

Het *witte licht* is zigtbaar van het dek van een schip van middelbare grootte, op een afstand van nagenoeg 18 Engelsche mijlen.

Het *roode* licht is, onder de gunstigste omstandigheden, niet verder zigtbaar dan op 15 mijlen.

Het *groene* licht kan, in den regel, op geen meerderen afstand dan van 8 mijlen onderscheiden worden. Bij eene zeer warme luchtsgesteldheid, en N.-O. winden, als wanneer er dikwerf veel straalbreking is, zal het Witte licht menigmaal op grooten afstand zigtbaar zijn.

Schepen, die uit het Oosten komen, moeten het *witte* of *roode* licht niet ten *Westen* van het W. N. W. in peiling brengen, en wanneer het groene licht in die peiling zigtbaar wordt, meer *Zuidelijk* sturen, ten einde het rif, hetwelk zich uitstrekt ten *Oosten* van kaap *Northumberland*, eene goede ruimte te geven.

Schepen, uit het *Noorden* komende, moeten nooit het *witte* of *roode* licht in eene meer Zuidelijke rigting van zich trachten te verkrijgen dan O. ½ Z., en zoodra zij het *groene* licht onderscheiden, den koers onmiddelijk veranderen, zoodat zij eene behoorlijke ruimte geven aan de buitenwaarts liggende klippen, die Westwaarts van de kaap, en op één mijl van het strand, evenwijdig met de kust loopen.

Met slecht weder, en den wind uit het *Zuiden*, is het raadzaam, de kaap zooveel ruimte te geven, als noodig is om, zonder het *groene* licht in het gezigt te krijgen, den lichttoren te passeren; en mogt het, zoo als veelmalen het geval is, dik weder zijn of veel wind, dan zal het voorzigtig wezen, het Roode licht niet in het gezigt te verkrijgen, wijl dit licht onder zulke omstandigheden niet gezien kan worden op den boven aangegeven afstand van 15 mijlen.

De kust *Noord-westwaarts* van de *Kaap* spoedig laag wordende, moet, wegens de daardoor bestaande zware deining van den Oceaan, welke zich vlak op het strand zet, zorgvuldig worden vermeden.

Oostwaarts van de *Kaap* is eene diepe inbogt, die volstrekt niet beschut is tegen de heerschende winden en den aanloop van zee, zoodat zij niet dienstig geacht kan worden om binnen te loopen.

De lichtwachters zijn voorzien van een stuk geschut en van *Marryat's Seinboek*, ter waarschuwing van schepen voor de bestaande gevaren.

(*De peilingen zijn genomen op het miswijzend kompas, afwijking* 5° *Oost*).

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de wees- en boedelkamer te Macasser, van wijlen den chinees Lie Hosoen.

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia, van wijlen de Boeginees, Djtema.

Door de wees- en boedelmeesteren te Macasser, van wijlen den gepensioneerden offic: van gez. der 3de klasse H. L. Bensbach.

Door den gemagtigde van de executeuren Tjoa Jantjie, te Samarang, van wijlen den kapt. der chinezen, Be Tiensioe.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 30 April tot en met den 3 Mei 1859.

MARINE HOTEL. J. Amesz, ven Amsterdam. — W. Wille, van Idem. — C. Ouwehand, van Boni. — H. Wegman, van Idem. — A. Blom, van Melbourne. — R. Bock en familie, van Boni. — Aug. Wolff, van Batavia. — J. Heijmans, van Samarang. — M. A. Jasper, van Idem. — F. W. Meuller, van Soerabaija. — H. Kramer, van Macao.

HOTEL DES INDES D. van Dale, van de Reede. — C. Blok, van Idem. — Del Colombo Gabbrielle, van Nederland. — Pietro Spinelli, van Idem. — E. Loffite, van Frankrijk. — C. Tromp, van Batavia. — F. Rithmeijer, van Samarang. — Wetsel, uit het Hospitaal.

HOTEL DER NEDERLANDEN. H. E. van der Woerd, van Bollang. — Tormijn, van Pamanoekan. — H. Dittloff Tjassens, van de Reede. — J. van de Watering, van Idem.

JAVA HOTEL. H. J. Sargent, van Melbourne. — F. Nutzhorn, van Onrust. — J. de Vries, van Decima. — A. F. Brorsen, van de Reede. — M. van der Heijden, van Soerabaija. — G. Tapken, van Idem. — B. Weidenaar, van Samarang.

Advertentiën.

Getrouwd:

A. S. I. VAN KESTEREN
en
M. BRUINE.

SOERABAIJA, *den* 6 *April* 1859.
Eenige kennisgave. (1437)

Getrouwd.

W. F. K. L. DE VOGEL
met
J. SCHERIUS.

PROBOLINGO, 9 *April* 1859. (1413)

Getrouwd:

C. A. F. LOTH
met
H. LOTH.

SOERABAYA, 14 *Maart* 1859. 1424

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *A. C. Olijve Loubriat, geb. de Groot.*
TJILATJAP, 23 *Maart* 1859. (1373)

Bevallen van eenen welgeboren ZOON, *A. C. F. C. Haase,* geboren *Von Winckelmann.*
SAMARANG, *den* 25 *April* 1859. (1441)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *S. Marthe-rus,* geliefde echtgenoote van
C. W. H. BEHOUDEN.
BEZOEKIE, 26 *April* 1859 (1415)

Bevallen van eenen ZOON, *C. E. Louis,* geliefde Echtgenoot van
T. V. JANSZ.
BATAVIA, 28 *April* 1859. (1392)

Bevallen van een' ZOON, *L. A. J. Scheltens,* geb. *Boulet.*
BATAVIA, 28 April 1859. (1379)

Birth on the 28th inst. at Tana-Abang, Mrs. *M. S. Taylor* a Daughter. (1383)

Bevallen van eenen ZOON, *A. C. J. Hanibals, Cantz.*
BATAVIA, 28 *April* 1859. (1410)

Bevallen van een' ZOON *J. A. Bangert, Mekern.*
SOERABAYA, 28 *April* 1859. (1434)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, vrouwe *J. F. van de Poll, de Koste.*
SOERABAYA, 28 *April* 1859. (1414)

Op heden overleed ons geliefd éénigst dochtertje, *Helena, Jacoba, Annette, Mathilde,* oud 1 jaar en 9 maanden.

Ex. J. G. NEIRINKX.
H. M. NEIRINKX.
Recp.

TIMOR KOEPANG, 16 *Maart* 1859.
Eenige kennisgave. (1417)

In den nacht van den 9 *April,* jl. overleed in het Kampement te Segerie, onze waarde krijgsmakker de 1ste Luitenant der Infanterie *J. Riethagen.*

Het corps officier der mobiele kolonne de Noorder districten van Celebes.

(1416)

Overleden Jonkvrouwe *Geertruijd, Paulina, Strick van Linschoten.*

EDW. HEIJNING.

KRAMAT, 25 April 1859. (1378)

Na eene echtvereeniging van acht maanden, overleed op den 11den April 1859, aan boord van de *Electra,* tot mijne bittere droefheid, mijn geliefde Echtgenoot, *H. W. N. M. de Graauw,* in leven 1e. Luitenant der Artillerie.

H. W. J. DE GRAAUW,
de Bruin.

(1146)

In den nacht van den 26ste April, omstreeks 2 ure, overleed na een smartelijk lijden van 16 dagen, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer *G. R. Curtis.*

R. F. CURTIS.
geb. *Stavers.*

Dienende deze als algemeene kennisgave. (1440)

VENDUTIE

Op Donderdag den 5 Mei aanstaande
Voor het Commissiehuis van
CASSALETTE & Co.

Van diverse Lijnwaden, Dames Robes Inkermanía rayé, wagenpassement, Borduurwol, Estramine,

verder:

Moderateurlampen, stellen Cristal- en Glaswerk, Engelsch Aardewerk, Eet-serviezen voor 12 en 24 personen, Porceleine vazen met Bouquetten onderstolp, rijk vergulden vazen, kisten Timmermans gereedschap, stellen Chinesche Koffers, Cognac, roode Wijn en Champagne, 25 Vaatjes Spijkers van verschillende dimensie,

benevens

72 pic. bladkoper.

(1407)

Op de Vendutie

van Donderdag den 5den Mei,
voor het Commissiehuis van
CASSALETTE EN CO.,

zal nog verkocht worden:

2	***Balen***	***25***	***St.***	***Blaauwe Drill.***
1	***kist***	***50***	***»***	***Salempores.***
3	***»***	***50***	***»***	***5/4 gebl. Madapollams.***
1	***»***	***50***	***»***	***8/4 » »***
1	***»***	***100***	***»***	***Coromandel doeken.***

(1453)

Consulat Général de France.

Par ordre de Mr. le Consul Général, il sera procédé le Jeudi 5 Mai 1859, à la vente aux enchères publiques, par

MM. **CASSALETTE & Cie.,**

pour le compte de qui il appartiendra des objets suivants:

1°. **Environ 4 piculs de vieux cuivre provenant du navire Albert Cezard, Capitaine Dolu.**

2°. **Environ 72 piculs de vieux cuivre provenant du navire Alphonse Nicolas Cezard, Capitaine Le Bozec.**

BATAVIA, le 3 Mai 1859.

Le Chancelier du Consulat Général,
HENRY DU CHESNE.

(1427)

HOUT-VENDUTIE

op Vrijdag, den 6den Mei,
op het Heemraden plein,
à 2 pCt. Vendusalaris.
door

CASSALETTE & Co.,

van

Balken, Ribben

en

CHINESCHE DOODKISTPLANKEN. (1404)

VENDUTIE

op Vrijdag den 6 Mei 1859,
voor een der recherche pakhuizen aan de kleine Boom door

Abeelen, Dennison & Co.,

voor rekening van belanghebbende, **ten 10 ure,**

Het Americaansch gekoperd en kopervast

BARKSCHIP

SMALLWOOD,

groot **470** Tonnen,

gevoerd door Kapt. **DAVID A. MARTIN,** zooals hetzelve ter reede is liggende, en daarna deszelfs Inventaris, Rondhouten, Zeilen, Touwwerk, Watervaten, Provisien, Kajuit meubelen, Compassen, een Cronometer van J. BASSNETT te Liverpool No. 451, benevens 2 Sloepen met derzelver Tuig. (1388)

VENDUTIE

Maandag, den 9den Mei,
voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

van 12 kisten diverse **Glaswerken,** zwar[...] witte **Mans-Hoeden,** fijn wit **Katoen,** [...] **Longcloth,** 5 en 6/4 **Madapolams,** **Elephan[...]** **Chitzen,** echt Persisch **Rozewater** in kisten [...] 70 flesschen, gebloemde **Jaconets,** fransche **Chitz[...]** **Zijde Fluweel, Spiegels,** fijne Italiaansche **Str[...]** **Hoeden, Petten,** een partij **Meubelen,** als: S[...]len, Tafels, Waschtafels, Kleederkasten, Sampira[...] Knapen enz., linnen damaste **Tafellakens** en **S[...]vetten.**

Een partij VOGELNESTEN, 1, 2 en 3de soort[...]

Een partij SAFFRAAN,

zes groote zwarte BUFFELS.

een span fraaije Schimmel

Wagenpaarden en 700 kistjes

Engelsche ZEEP.

Zondag worden goederen voor deze Veiling in [...]vangst genomen.

De VOGELNESTEN zijn van heden af te bezicht[...] en kunnen ook voor de Veiling uit de hand wo[...] verkocht. (14[...]

OP DE VENDUTIE

van Maandag zal bij J. SPEET tegen 12 u[...] worden verkocht:

fraaije à jour gezette

Brillanten en Diamanten,

als: ***Oorringen, Lidringen, Giwangs,*** ongez[...] ***Brillanten, Goudstof*** of zoogenaamd ***Drap D[...]*** voor inlandsche vorsten. (145[...]

Op de Vendutie

van Maandag bij J. SPEET,
zullen mede worden verkocht

570 Zakken fijne RIJST of MENIER,

bijzonder geschikt voor voeder van Paarden en Plu[...]vee, enz. (1449[...]

VENDUTIE

op Maandag den 9den Mei 1859,
ten huize van wijlen den HoogEdelgestrengen Hee[...]

P. J. B. DE PEREZ,
op Kramat,
door **Gebrs. ROSELJE en Co.,**

van eenen zeer netten inboedel bestaande uit: Am[...]blementen, fraaije kasten waarbij 1 met 4 Deuren, C[...]soles, Tafels, Etagères, Toilet, Waschtafels, eenegro[...] en Soliede Ettafel, alles van massief Mahonijho[...]

verder;

eene voor dit klimaat vervaardigde Piano, van C[...]lard en Collard, groote Spiegels, Schilderijen, Pendu[...] Lampen, Porcelein, Pleet- Kristal- en Glaswerk, [...]veren Lepels en Vorken, do. Olie en Azijn- Zuur-[...] Likeurstellen, eene fraaije Collectie, Bloemen in P[...]ten, wijders: goedloopende Spannen Wagenpaard[...] Rijtuigen waaronder eene Statiekoets en een Soli[...] Engelsche Reiswagen enz.

Zondag te voren te bezigtigen. (1[...]

HOUT-VENDUTIE

Op Dingsdag, den 10den Mei 185[...]
op het HEEMRADENPLEIN, *door*

JOHN PRYCE & Co.,
à 2 pCt. Vendusalaris

van

groote Djattiehouten

BALKEN,

en

CHINESCHE DOODKISTPLANKEN.

(1[...]

Hout-Vendutie te Tagal

Op Dingsdag 10 Mei,
zullen de Ondergeteekenden publiek verkoopen e[...] aanzienlijke partij

DJATTIEHOUTEN BALKEN,

van alle dimensiën, aangebragt van Samara[...] per Ned. Ind. schip

SARA ELEONORA.

(1396) E. BEDIER EN C[...]

Op Dingsdag den 10 Mei aanstaande, *zal ten kantore van* B. J. VAN ECK & Co, *bij inschrijving worden verkocht*,

Het Tabaksgewas BN en B,

zijnde 556 Pakken uit den oogst van 1858.

Van af den 5 Mei zullen de monsters ten onzen kantore ter inzage gereed liggen, terwijl de inschrijvingsbilletten 's middags ten 12 ure geopend zullen worden.

SOERABAIJA, 25 April 1859. (1433)

VENDUTIE

op Woensdag, den 11 Mei 1859,

voor het woonhuis van wijlen den WelEd. Gestr. Heer *J. Tromp*, op Molenvliet, en voor rekening van deszelfs erfgenamen, door

CASSALETTE & Co.,

van WAGENS, PAARDEN, TUIGEN, STALGEREEDSCHAP, enz., diverse **MEUBILAIR**, als:

Spiegels, Schilderijen, Hang-, Muur- en Tafellampen,

EEN PIANO, BUFFET, CONSOLES met marmeren Bladen, PENDULES, enz., Porcelein- en Glaswerk, Pleet- en Zilverwerk, enz. enz.

(1452)

VENDUTIE

Op Woensdag, den 11en Mei 1859,

voor een Pakhuis aan de Groote Rivier naast de

Factory der Nederl. Handel Maatschappij

à 4 pCt. Vendusalaris.

door

JOHN PRYCE en Co.,

voor rekening van belanghebbenden, van diverse goederen, afkomstig van het verongelukte Schip

„AUDUBON",

waaronder circa:

1100 pakken KANEEL.
1600 „ ROTTING.
300 zakken GAMBIER.
272 kisten THEE.
240 HUIDEN.
10 kisten GOM DAMAR.
38 zakken PEPER.
26 kisten NOTENMUSCAAT.
17 manden GETTA PERCHA.
1 partij SAPAN HOUT.

IJZERWERK, enz. enz.

en ten 11 ure precies, het ***Wrak van genoemd schip***, zoo als hetzelve is liggende of niet liggende ter reede van ***Batavia***, met de daarin nog aanwezige lading.

(1431) JOHN PRYCE & Co.

Op Dingsdag den 17 Mei,

zal door den boekverkooper

H. M. VAN DORP,

in de Harmonie gehouden worden eene

VENDUTIE

VAN EENE BELANGRIJKE VERZAMELING VAN

Hollandsche, Engelsche, Fransche en Latijnsche

BOEKWERKEN,

handelende over:

Bouw- en Werktuigkunde, Geschiedenis, Onderwijs, Reis- en Levensbeschrijvingen,

benevens eene fraaije collectie

PLATEN EN PORTRETTEN.

De Catalogus zal binnen weinige dagen verkrijgbaar zijn. (1445)

Op Zaturdag, den 21sten Mei aanstaande, des morgens ten tien uur, zal in het Locaal der Beurs te Batavia in het openbaar worden verkocht:

de Behuizing, staande op de in regt van opstal afgestane grond,

gelegen in Blok M, derde deel, sectie IV, sub numero 113, buurt of wijk Bazaar Weltevreden, bij de verponding geregistreerd (oningevuld) en aldaar getaxeerd op eene waarde van f 10800,— laatstelijk bewoond door den heer Kuijck, Passementwerker.

(1309) F. ALTING MEES.

Eerste soort

ASPHALT VILT,

LOOD- en ZINKWIT, groene en zwarte VERF.

(1381) ABEELEN, DENNISON EN Co.

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Résident.

VENDREDI, 6 Mai 1859.

Relâche.

LUNDI, 9 Mai 1859.

Abonnement Suspendu.

Deuxième représentation de

LES FILLES DE MARBRE.

DRAME EN 5 ACTES.

Prix de places pour cette représentation:

Un Cavallier .... f 3.—
Une Dame .... „ 3.—
Un Enfant .... „ 2.—

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Régisseur,
(1442) B. NANTEUIL.

HET INSTITUUT

van

MIDDELBAAR ONDERWIJS

VOOR JONGE HEEREN

van

E. MEKERN, PHz.

te Soerabaija

zal, aantevangen met den 1sten Junij e. k., de navolgende uitbreiding ondergaan:

1e. De vereeniging van het lager met het middelbaar onderwijs:

De vakken, bij het eerstgemelde te behandelen zullen zich bepalen tot:
Schrijven; Hollandsch lezen.
Hollandsche taal.— (eerste gronden der spelling)
Rekenen—(de vier hoofdregels met geheele en gebrokene getallen.)
Zeer algemeene beginselen der aardrijkskunde; en
Geschiedenis, voor zoover die stof oplevert om de gedachten der kinderen, door treffende verhalen, aangenaam bezig te houden.

Aan dit onderwijs zullen hoogstens twintig leerlingen kunnen deelnemen, evenwel niet beneden den ouderdom van zes jaren.

Het maximum voor het aantal kinderen, die middelbaar onderwijs zullen kunnen genieten; zoomede de vakken bij dit onderwijs te behandelen, zoo als dit een en ander vroeger door den ondergeteekende vastgesteld is, blijven onveranderd; terwijl geene leerlingen van het lager tot het middelbaar onderwijs zullen overgaan, tenzij blijke dat zulks met vrucht zal kunnen plaats hebben.

2e. De inrigting van het Instituut voor het verblijf van Kostleerlingen.

En zulks onder de navolgende voorwaarden:

Lager Onderwijs.

Voor één of meer Kinderen uit één huisgezin betaalt men per hoofd. f 15 zr. maand.

Middelbaar Onderwijs.

Voor één kind. . . . . . . » f 30 zr. pr. maand.
Voor twee kinderen uit één huisgezin f 50 zr. pr. maand.
Voor drie kinderen uit één huisgezin f 70 zr. pr. maand.
Voor elk kind meer dan drie uit één huisgezin f 15 zr. pr. maand.
Voor kost en inwoning pr. hoofd f 40 zr. pr. maand.
Voor kost zonder inwoning pr. hoofd f 10 zr. pr. maand

Voor het onderhoud en de bewassching van de kleedingstukken der leerlingen wordt aan het Instituut gezorgd, zonder afzonderlijke betaling daarvoor.

Leerlingen in de heele kost zullen moeten medebrengen:
Een ijzeren ledikant met toebehooren, ter verwisseling.
Zes servetten.
Twaalf handdoeken.
Kleedingstukken en toiletbehoeften naar goedvinden der ouders, benevens
Eene kleine kast, ter berging van een en ander.
De benoodigde leermiddelen zullen aan de kinderen verstrekt en in rekening gebragt worden.

E. MEKERN, PHZ.

SOERABAIJA, den 25sten April 1859. (1408)

JAPANSCHE MARTEVANEN

in Soorten.

(1389) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Wissels op Nederland,

bij

(1441) B. KOPERSMIT EN Co.

L. KUIJK,

Passementwerker,

(1120) ***Passer Baroe.***

Jarretières, Elastiques,

VELOURS NOIR, VIOLET, VERT, ESTRAMINE BLANC, PAPIER dito, CARTES ESTRAMINE de toutes sortes, AIGUILLES A LAINE.

EPERONS DORÉE ET ARGENTÉE,

Chez

(1399) M. JANET.

Ontvangen:

ZOETEMELKSCHE KAZEN.

(1397) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Behangsel-Papier

in Soorten.

(1390) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Versche Groentenzaden.

bij

(1340) F. GÖRING & Co.

WOODBURY & PAGE,

Photographisten op Rijswijk,

hebben ontvangen eenen nieuwen voorraad **Lijsten, Étuis, Stereoscopen** en **Medaillons**, en gaat voort met het vervaardigen van PORTRETTEN, dagelijksch van des morgens 8 tot 12 uur, tot den 21sten dezer, zijnde zij voornemens Java alsdan onmiddelijk te verlaten.

Ten gerieve van liefhebbers verkoopen ***Woodbury en Page***, compleete toestellen voor **Photographie** bestaande uit de **Camera Obscura, Chemische preparaten, Glazen** en al wat noodig is ter vervaardiging van Portretten.

Toestel No. 1 à f 72,—, No. 2 à f 150.—. (1419)

ROSENBOOM,

ci-devant Tailleur de l'école Militaire à Paris,

a l'honneur de prevenir le public, que son

TOKO à RIJSWIJK,

est ouvert.

Il tiendra continuellement toutes articles de haute nouveautés pour **Habits, Pantalons, Gilets, Broderies pour costumes, Uniformes et articles pour livrées.** (1434)

TE KOOP

De HAMBURGER BARK

ESPERANZA,

ladende p.m. 4300 pikolszwaar goed, gekoperd en kopervast, in 1852 van beukenhout in Baltimore gebouwd, voorzien van een zeer ruime Inventaris, zoo als dezelve thans hier ter Reede is liggende.

Te bevragen bij de

Agenten,
(1444) C. BAUER & G. KINDER.

TE KOOP

Een gunstig bekend staand, en bijzonder hardloopend, gezond en sterk Span Macassaren

(VALKEN.)

f 500.— contant.

Te bevragen bij

(1458) H. M. VAN DORP.

TE HUUR **Een Huis,** aan den weg naar ***Tanabang.***

Adres bij

(1409) G. H. B. L. RUDOLPH.

Une demoiselle examinée dans les quatre **langues** modernes, *l'histoire, la Géographie*, etc. et étant à même d'enseigner la musique (piano), aimerait se voir placée comme Gouvernante chez une famille distinguée.

S'adresser sous les initiales R. A. chez Monsieur

(1386) H. M. VAN DORP.

IEMAND de avonduren ter zijner beschikking hebbende, wenschte die gaarne te besteden door bijhouding van **Boeken**, de **Correspondentie** of andere administratieve werkzaamheden.

Brieven franco, onder La. **R. G.** bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP. (1380)

Bij eene *fatsoenlijke familie* wordt aangeboden **Inwoning** met gebruik der **Tafel** voor een eenig Heer.

Nadere informatiën bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp.* (1379)

Op eene niet zeer talrijke dag- en kostschool te Soerabaija, wordt gevraagd ***eene Secon...*** Adres met franco brieven, onder de letters ...

SOERABAIJA, 20 April 1859. (1...)

HET KANTOOR

van den Ondergeteekende is met 10 Mei

VERPLAATST,

naar het westelijkste der 3 nieuw gebouwde pakhuizen, achter de **Beurs.**

(1400) W. CORES DE VRIES.

De ondergeteekende heeft de eer bekend te stellen, dat hij sints 1°. Januarij jl. geworden is huurder van de landen **SIMPLICITAS** (Gedong Idjo), ***Schoonoord*** c. a. (gelegen aan den Westerweg naar Buitenzorg over Pasar Tanabang); zijnde de **PRODUCTEN** dier landen, als Padi, Rijst (1ste en 2de kwaliteit, zoomede roode), Klappers, Olie, vet gemeste Ossen en idem Varkens enz. enz. bij hem verkrijgbaar.

Brieven en boodschappen te bezorgen ten huize van Mevrouw de Wed. GODEFROIJ, Rijswijk (binnenkomende, regterviengel), dan wel direct bij den huurder, wonende op het eerstgenoemde land.

P. E. GODEFROIJ.

BATAVIA, 4 Mei 1859. (1452)

De Ondergeteekende is geen gemagtigde meer van den Heer *J. W. Arnold.*

(1393). J. TH. TIK.

LIVERPOOL & LONDON

INSURANCE Comp.

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde Maatschappij, zijn bereid om polissen van assurantie op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het ameublement,*** gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsook op ***Suiker-, Thee- en Koffij-Etablissementen op Java.***

(1428). PITCAIRN, SYME & Co.

ROYAL INSURANCE Comp.

of Liverpool.

De Ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort met op de voordeeligste voorwaarden verzekeringen te sluiten tegen brandschade

op Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement,

gelegen in de hoofdsteden of in de nabuurschap derzelven, alsook op **Woonhuizen, Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissementen** op Java.

De Premien van Assurantie zijn even billijk als die van andere Maatschappijen en in gevallen van verlies of schade door brand, worden de eischen met de uiterste naauwgezetheid en billijkheid vereffend.

(1430) PITCAIRN, SYME EN Co.

Verzekering Maatschappij

„HOLLANDIA"

gevestigd te *Rotterdam.*

De ondergeteekenden benoemd als **Agenten** van opgemelde Maatschappij, maken hiermede bekend dat zij gemagtigd zijn tot het aannemen van Assurantiën tegen zeegevaar, en het betalen der voorkomende Schade en Verlies.

De Directeuren der Bataviaasche Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij,

G. SUERMONDT.

(1426) VAN BERESTEIJN.

BATAVIASCHE

ZEE- EN BRAND ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

In de Algemeene Vergadering van deelhebbers, gehouden den 27sten dezer, is bepaald eene uitdeeling van de winsten van het afgeloopen boekjaar van **EEN HONDERD EN VIJFTIG GULDEN** per Aandeel, zullende de betaling daarvan alhier geschieden dagelijks van 10 tot 2 ure, ten kantore der Maatschappij.

De Directeuren,

G. SUERMONDT.

(1374) VAN BERESTEIJN.

VERZEKERING MAATSCHAPPIJ

„EUROPA"

gevestigd te ROTTERDAM.

De Ondergeteekenden benoemd als **Agenten** van opgemelde Maatschappij, maken hiermede bekend, dat zij gemagtigd zijn tot het aannemen van Assurantie tegen zeegevaar, en het betalen der voorkomende schade en verlies.

G. SUERMONDT.

(1423) VAN BERESTEIJN.

DE VERZEKERING MAATSCHAPPIJ „JAVA"

Gevestigd te **Rotterdam.**

De ondergeteekenden, benoemd als agenten van opgemelde **Maatschappij,** maken hiermede bekend, dat zij gemagtigd zijn tot het aannemen van assurantiën tegen **Zeegevaar,** en het betalen der voorkomende **Schade** en **Verlies.**

VAN OMMEREN, RUEB EN Co.

BATAVIA, 30 april 1859. (1387)

De ondergeteekenden gaan steeds voort met de nieuwste en beste soorten van

STOOM-SUIKER-MACHINERIEN,

direct uit Engeland in te voeren,

En maken de FABRIKANTEN aandachtig op de billijke prijzen tegen welke zij bereid zijn dezelven te leveren. Nadere bijzonderheden daaromtrent zullen op aanvraag worden medegedeeld.

Zij bieden ook te koop aan

een complete **Watermolen** van **24** maal **48, IJzerwerk** voor een compleet Waterrad met verbindingstukken, geschikt voor een Suikermolen, diverse **Waarlooze Stukken** geschikt voor Watermolens van ***Lowmoor,*** IJzeren **Suikerpannen** van verschillende dimensiën, eenige **Perspompen** om het water tot op eene hoogte te doen rijzen, geschikt voor baden te maken, enz.

Ook wordt binnen kort van Engeland verwacht:

Een enkelde

CENTRIFUGAAL-MACHINE,

geschikt voor fabrieken alwaar reeds een stoomketel aanwezig is.

Voor nadere bijzonderheden betreffende de prijzen als anderzins, gelieve men zich te vervoegen tot

(1429) PITCAIRN, SYME EN Co.

Alphabetische Naamlijst

DER

NEDERLANDSCHE KOOPVAARDIJSCHEPEN

varende op INDIEN, voor 1859, à *f* 2,—.

Bij H. M. VAN DORP.

(1376) *Batavia.*

PROPATRIA-PAPIER.

VELIJN- en andere PAPIEREN, bij partijen en en détail van verschillende prijzen

te bekomen bij den boekhandelaar

H. M. VAN DORP

(1418) te *Batavia.*

Béranger Compleet.

Béranger, Chansons.

Idem. Oeuvres Posthumes avec la Biographie, 2 vol, joliement reliés et doré, se vendant à *f* **12,—** chez

(1448) G. KOLFF EN Co.

HOOGE PRIJZEN

GETROKKEN UIT DE

237e. Staats-Loterij,

Collecte: C. G. BOONEKAMP, te Rotterdam.

No. 2532.	De hoogste prijs van	*f* **100.000**
„ 16384.	„ kapitale „ „ „	**25.000**
„ 12958.	„ „ „ „ „	**10.000**
„ 9051.	„ „ „ „ „	**5.000**
3 prijzen van	. . . . „	**2.000**
22 „ „	. . . . „	**1.000**

Per Mail ontvangen

voor de thans trekkende

238e STAATS-LOTERIJ

en te bekomen:

1 heel Lot	. . . . . . à	*f* 100.—
1 half „	. . . . . . „	„ 50.—
1 vijfde „	. . . . . . „	„ 20.—

Te Batavia bij G. KOLFF EN Co.

Te Samarang bij de GROOT, KOLFF EN Co.

(1422)

Debiteuren en Crediteuren in den Boedel van wijlen den WelEd. Gestr. Heer **Jacob Eduard de Meijier,** in leven Directeur van 's Lands Drukkerij, overleden te *Malang* den 8 April 1859, worden verzocht binnen den tijd van drie maanden, gerekend van den dag van het overlijden, daarvan aangifte of betalingen te doen aan

Den Testamentairen Executeur

J. F. C. DE GRAAUW.

BATAVIA, den 4 Mei 1859. (1447)

Het Stoomschip

KONINGIN DER NEDERLANDEN,

Kapt. E. Lewis,

vertrekt Zondag 8 Mei, via **Muntok** en **Riouw** naar **Singapore.**

De Directie,

(1382) MACLAINE WATSON EN Co.

Het stoomschip **Banda,**

Kapt. **VOGEL,**

zal den 8sten Mei a. s., naar **Borneo's Westkust** vertrekken.

Informatiën bij

(1405) W. CORES DE VRIES.

STOOMBOOT OENARANG.

Met de op 15den dezer naar ***Samarang*** vertrekkende Stoomboot,

Wordt Passage aangeboden naar TAGAL.

de Agenten

(1450) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

STOOMBOOTDIENST

naar

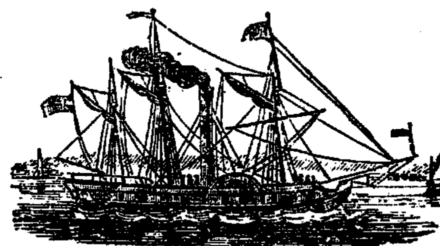
Samarang & Soerabaija

Gedurende de maand Mei zal gelegenheid bestaan om naar bovengenoemde plaatsen te vertrekken.

Op den 10, 20 en 30 dezer.

Informatiën bij

(1443) W. CORES DE VRIES.

STOOMBOOTDIENST

tusschen

Samarang en Batavia.

De Stoomboot **»OENARANG"** kapt. **S. van Hu-stijn,** zal gedurende de maand ***Mei*** vertrekken als volgt:

Van **Samarang 10** en **20**

„ **Batavia 15** en **25**

des morgens ten 8 ure.

Nadere informatiën bij de

Agenten,

(1425) LANDERG, BEZOET DE BIE EN Co.

Voor Passage naar

NEDERLAND

wordt aangeboden het wel ingerigte en snelzeilende

Fregatschip

JOHANNA MARIA CHRISTINA

gevoerd door Kapt. **C. N. GORTER.**

De grootte van het Schip

(537 gem. Lasten)

en de ruimte der Hutten, maken hetzelve voor Passagiers zeer aanbevelenswaardig. Het Schip vaart een geëxamineerden Scheepsdoktor en vertrekt tegen medio **Mei** a. s.

Adres bij

de Agenten

(1375) PAINE, STRICKER & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. Fregatschip

ANNA DIGNA,

gevoerd door **Kapt. C. OUMAN.**

Het schip onderscheidt zich door deszelfs ruime keurige inrigtingen en goede uitrusting, is voorzien van eene badkamer en andere gemakken ter veraangenaming der overtogt van familien en enkele personen. Hetzelve voert eenen geëxamineerden Doktor.

Na in den Oosthoek beladen te zijn, zal het vertrek van hier omstreeks einde van Junij plaats hebben.

Voor nadere inlichtingen adresseere men zich bij den **Gezagvoerder,** te ***Soerabaija*** bij de Heeren **B. Kopersmit & Co.** en alhier bij

de Agenten,

(1385). HAAGER & SCHUURMAN.

Vracht en Passage naar

TJILATJAP

met het Ned. Schip

ADMIRAAL PIET HEIN,

Kapt. **L. Hazewinkel,**

om Zondag den 8 Mei e. k. te vertrekken.

Adres bij

(1384). HAAGER & SCHUURMAN.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 4 Mei 1859, No, 36.

BATAVIA.

Een telegram van Soerabaija berigt ons het overlijden van den heer *H. K. Keller*, onderintendant der 2e klasse, chef der militaire administratie bij de Bonische expeditie. Wij noemen, en met volle regt, gelooven we, dit sterfgeval een verlies voor het indische leger. De heer Keller is door zijne braafheid en regtschapenheid tot den rang, dien hij bekleedde, opgeklommen, en, naar wij altoos van alle zijden gehoord hebben, was hij zoowel bij zijne meerderen als zijne ondergeschikten, geacht en bemind. Dit was hij ook in andere betrekkingen, zooals in die van 1en secretaris der loge: De Ster in het Oosten alhier. Bij allen, die het voordeel hadden, hem als zoodanig te leeren kennen, blijft zijn aandenken in broederlijke zegening, het aandenken aan hem, den gullen, goedronden, ijverigen vriend en broeder.

— In verschillende wijken onzer stad, bv. op het Molenvliet, Noordwijk, Rijswijk en Koningsplein, hebben in de laatste dagen diefstallen plaats gehad, in welk bedrijf de daders hier minder, daar meer gelukkig zijn geslaagd. Wij nemen de vrijheid, hierop de aandacht der politie te vestigen.

— Men meldt ons van Decima, dd. 25 Maart:

Eenige dagen geleden ontving ik van Jedo het berigt, dat te Kanagawa, nabij genoemde hoofdstad, vier Amerikaansche koopvaardijschepen waren aangekomen, die, niettegenstaande die haven, volgens het tractaat, eerst met den 4den Julij van dit jaar zal geopend zijn, aldaar wilden komen handel drijven.

De heer Townsend Harris, de Amerikaansche Consul-Generaal te Simoda, zulks vernemende, begaf zich met een paar Amerikaansche stoomschepen, die Simoda waren komen bezoeken, naar Jedo en, in stede van die koopvaardijschepen onmiddelijk te noodzaken, die haven te verlaten, zoo als pligtmatig was geweest, trachtte hij bij den Rijksraad vergunning te bekomen, om die handelsschepen in afwachting van het in werking treden van het tractaat, bereids ten handel toetelaten en drong hij er zelfs, bij weigering van den Rijksraad, ten sterkste op aan. De Rijksraad bleef volstandig weigeren en verzocht den heer Harris, aan de koopvaardijschepen onmiddelijk het bevel te geven om te vertrekken.

Het japansche Gouvernement was niet zonder reden zeer vertoornd over de handelwijze van den Consul-Generaal, te meer daar deze de belofte had gedaan, dat geen Amerikaansch schip, zelfs geen oorlogschip, de baai van Jedo zoude komen bezoeken, voor de in werking treding van het tractaat. De japansche regering is dan ook onmiddelijk van plan veranderd, om japansche commissarissen naar Washington, tot uitwisseling der raficatien, te zenden, dewijl het haar te gewaagd toeschijnt, een gezantschap te zenden naar eene natie, wier hoofdambtenaren zoo weinig vertrouwen schijnen te verdienen.

Samarang, 29 April. Op Zondag den 17den dezer, des namiddags te 6 uren, ging een Javaansche knaap *Kamidin*, met zijn broeder *Sawab*, voor de rivier Sendang, district Kendal, om zijne karbauwen te laten baden.

Naauwelijks begaf hij zich in die rivier, of hij werd in zijn linkervoet gebeten door een kaaiman, welke hem verder wilde medeslepen. Op zijn geschreeuw kwam zijn broeder *Sawab* hem helpen, die hem met kracht uit den muil van het ondier getrokken heeft. Bij onderzoek blijkt, dat *Kamidin* 4 wonden heeft bekomen. Hij is nog in leven en zal weldra van zijne wonden genezen zijn.

— In den morgen van den 23sten dezer, omstreeks te 3 uren, ontstond er door onvoorzigtigheid brand in de Pedakken, staande in de kampong Pedjagalan, nabij Sabandaran, toebehoorende aan den kapitein der Chinezen alhier *Beh Biauw Tjoan*, ten gevolge waarvan een 9 tal planken met pannen gedekte woningen eene prooi der vlammen zijn geworden en waardoor eene schade wordt veroorzaakt van *f* 3000.— Menschenlevens zijn daarbij niet te betreuren geweest.

LAATSTE BERIGTEN.

Parijs, 7 Maart. Er zijn eenige jeugdige Persen te Trebizonde uit Teheran aangekomen; zij komen naar Parijs, om op last van den shah in de medicijnen te studeren.

— Heden is alhier per telegraaf het berigt aangekomen, dat graaf Cavour zijn ontslag als minister-president genomen heeft. Het is waar, dat de positie van dien staatsman in den laatsten tijd zeer moeijelijk geworden was, en dat hij aan Italie verwachtingen had ingeboezemd, die hij niet in staat is te verwezentlijken; maar men had toch algemeen verwacht, dat hij met het nemen van dusdanig besluit zou gewacht hebben, totdat het resultaat der diplomatieke onderhandelingen, waarmede men thans bezig is, zou bekend zijn.

Parijs, 8 Maart. Prins Napoleon is, gelijk de *Moniteur* mededeelt, als minister van kolonien afgetreden. Hij kon wel niet anders, hoeveel moeite de keizer zich ook gegeven heeft, om hem tot andere gedachten te brengen. Sommigen beweren, dat de prins besloten heeft, het officieele gebied der politiek voor goed te verlaten.

Voorloopig is de heer Rouher, minister van landbouw, koophandel en openbare werken, met de portefeuille voor de Algerijnsche en koloniale aangelegenheden belast.

Het bekende geruststellende artikel in den „*Moniteur*, dat, gelijk men thans met zekerheid wil weten, van de hand des heeren Granier de Cassagnac is, — heeft in Sardinie veel sensatie te weeg gebragt. Den dag daarop, Zondag 6 dezer, onderteekende koning Victor Emanuel het bevel, waarbij al de contingenten van het Sardinische leger worden opgeroepen.

Aanstaanden Zaturdag wordt de markies de Moustier, onze gezant te Berlijn, alhier verwacht; hij zal echter slechts eenige dagen hier vertoeven.

Uit Rome is de adjudant van den generaal Goyon, met dépêches voor den minister van oorlog, alhier aangekomen.

Oostenrijk heeft zich met eene eigenaardige vordering tot Zwitserland gewend. Oostenrijk verlangt namelijk, dat de Zwitsersche regering, ingeval van een oorlog, het centrale Savoysche gebied van Chablais Fasseigny zal bezetten, waardoor aan een Fransch leger feitelijk de Victor Emanuel spoorweg en de weg over den Mont-Cénis afgesloten zoude zijn. Zwitserland heeft, volgens de verdragen van 1815, *het regt* dit gebied te bezetten; Oostenrijk dringt er thans bij den bondsraad op aan, dat het de pligt van Zwitserland is dit te doen.

Weenen, 8 Maart. Lord Cowley is heden door den keizer ten gehoore ontvangen, om van Z. M. afscheid te nemen. Zijn vertrek is op morgen bepaald. Lord Cowley brengt naar Parijs tegen-voorstellen. Men hoopt, dat die aannemelijk zullen zijn.

Weenen, 9 Maart. De *Wiener Zeitung* bevat een artikel, waarin gezegd wordt, dat de speciale tractaten, welke Oostenrijk gesloten heeft met Toscane, Parma en Modena, gegrond zijn op de wederkeerige souvereiniteits-regten dier staten en op de erfelijke regten van Oostenrijk, waaraan die regten het meest vreedzaam bezit zijner Italiaansche provincien verzekeren. Wat het additionele artikel aangaat van het tractaat met Napels, betrekkelijk eene gelijkheid van beginselen in de staatkunde der beide mogendheden, zoo is het slechts de constatering van een sedert geruimen tijd bestaan hebbend feit. De contracterende partijen zouden van deze overeenkomst niet kunnen afwijken zonder groote bezwaren.

Oostenrijk verdedigt over het algemeen bij die tractaten de onafhankelijkheid en de vrijheid van de Europesche staten-familie.

Londen, 9 Maart. In de zitting van het Hoogerhuis is de regering hevig aangevallen wegens hare handelwijze jegens Portugal in de zaak der *Charles Georges*. Lord Wodehouse heeft ten slotte eene door hem aangekondigde, aan de regering vijandige motie in deze zaak ingetrokken.

Het Lagerhuis heeft zijne discussie over deze aangelegenheid verdaagd.

NEDERLAND.

(*Van den specialen Correspondent van den Java-bode.*)
(*Slot.*)

Volgens art. 1 zullen alleen zij, die als apothecars zijn toegelaten, en de artsen, die van Gedeputeerde Staten de vergunning hebben bekomen tot het afleveren van geneesmiddelen, artsenijbereidkunst mogen uitoefenen. In de bepalingen van art. 60 zal aanwijzing gevonden worden van hetgeen voor uitoefening der artsenijbereidkunst te houden zij. De in het artikel voorkomende woorden: » onverminderd de bevoegdheid der in de militaire apotheken, ten behoeve van 's Rijks dienst werkzame personen," zijn er in op genomen, opdat aan de militaire apothecari hunne bevoegdheid tot het bereiden en afleveren van artsenijen niet zou worden betwist.

Het aantal apothecars is, in vele gemeenten, in de laatste jaren buitensporig verminderd, Dit heeft, zoowel voor de apothecars-zelve als voor het algemeen, schadelijke gevolgen gehad. Te groote mededinging belette vele apothecars in de uitoefening van hun beroep een toereikend middel van bestaan te vinden, en gaf aanleiding tot kwade practijken. Afdoende verbetering van dien toestand zou, naar het schijnt, niet verkregen worden, wanneer de wetgever zich bepaalde bij het doen van hoogere eischen van bekwaamheid voor de toekomstige apothecars en bij het versterken van het toezigt op de apotheken. Tot het wegnemen van het bestaande kwaad schijnt een krachtig middel te moeten worden aangewend. Het komt der regering voor, dat het getal apotheken dient te worden beperkt. De art. 3 en 4 bepalen deswege, terwijl zij aan elk vrijlaten het examen als apothecar af te leggen, dat het beroep van apothecar niet mag worden uitgeoefend dan in een apotheek; dat geen apotheek mag worden opgerigt dan met goedkeuring van Gedeputeerde Staten, en dat het getal apotheken in geen gemeente grooter mag zijn dan een op de 4000 inwoners. Het gevolg hiervan moet zijn, dat, na de invoering dezer wet, het getal apotheken in vele gemeenten langzamerhand zal verminderen.

Die vermindering ware spoediger te verkrijgen, indien bij de overgangsbepalingen van dit wets--ontwerp, in art. 62 werd bepaald, dat de bestaande apotheken slechts gedurende het leven der tegenwoordige eigenaars mogten blijven bestaan en na hun dood moesten worden opgeheven. Dit zou echter aan vele eigenaars van apotheken, waarvan de waarde betrekkelijk groot is, een aanmerkelijke schade berokkenen. Vergoeding dier schade van staatswege ware niet wel te bepalen, en zou ook voor 's Rijks kas te bezwarend kunnen zijn.

Het bij art. 4 bepaalde cijfer is, uit den aard der zaak, willekeurig. Het is aangenomen, met het oog op verschillende groote gemeenten van het Rijk en op het aantal apotheken, dat aldaar geacht wordt een middel van bestaan te kunnen opleveren. Een juiste grondslag van berekening heeft ontbroken.

Het invoeren van een medicijntaks schijnt met het beperken van het aantal apothecars gepaard te moeten gaan. Het publiek behoort voor het te hoog opdrijven der prijzen, als gevolg van zamenspanning tusschen de apothecars, beveiligd te worden.

Onder de vakken, waarin de hulp-apothecar, die nog niet als apothecar is toegelaten, bewijzen van bekwaamheid moet geven, zijn afzonderlijk opgenoemd de artsenijmengen de artsengbereidkunde, terwijl de kunst, tot wier uitoefening art. 1 uitsluitend de apothecars bevoegd verklaart, enkel met den naam van » artsenijbereidkunst" is aangeduid. Die onderscheiding is wetenschappelijk en schijnt deswege in dit art., waar van wetenschap sprake is, te moeten worden verweld. De uitdrukking artsenijbereidkunst, in art. 1 gebezigd, schijnt, waar het op de aanduiding van het beroep aankomt, voldoende.

Tot den verkoop in het klein van sommige geneesmiddelen zijn, krachtens de bestaande verordeningen, behalve de apothecars, ook bevoegd droogisten. Het schijnt raadzaam de laatste bevoegdheid, behoudens eerbiediging van verkregen regten, op te heffen.

Die bevoegdheid schijnt in de eerste plaats onnoodig. In de behoefte aan geneesmiddelen ten dienste van zieken kan voldoende worden voorzien door de apothecars. In de provincien Noordbraband, Drenthe en Limburg is thans slechts één droogist. In Zeeland zijn er twee, in Friesland drie, in Overijssel acht, in Gelderland acht, in Noordholland (buiten Amsterdam) tien, in Groningen zestien, in Utrecht negentien. in Zuid-Holland vijf en zestig. Hun getal bedraagt in het gansche Rijk 229, waarvan er vijf en negentig te Amsterdam gevestigd zijn. De droogisten bevinden zich dus slechts in enkele plaatsen in het land en wel hoofdzakelijk in de groote steden. Het schijnt weinig aannemelijk, dat overal elders gebrek aan geneesmiddelen zou bestaan.

Die bevoegdheid is ten andere schadelijk te achten, omdat zij, blijkens de ondervinding, tot misbruiken leidt, die niet te weren zijn. Het kan zonder overdrijving worden gezegd, dat, op enkele zeldzame uitzonderingen na, alle droogisten feitelijk de artsenijbereidkunst uitoefenen. De verzoeking daartoe is dan ook inderdaad groot. Zij hebben de meeste enkelvoudige zelfstandigheden in voorraad, en kunnen die zeer gemakkelijk tot zamengestelde middelen verbinden, waarvan de aflevering hun goede winsten verschaft. Het ligt in den aard der zaak, dat, noch door het geneeskundig, noch door eenig ander politietoezigt, voldoende hiertegen kan worden gewaakt, en dat ook het voorhanden hebben en afleveren van vele andere geneesmiddelen, dan hun is toegestaan, den droogisten moeijelijk is beletten.

Afgescheiden nu van het nadeel, dat hierdoor aan de apothecars wordt toegebragt, die, door de wet aan vele verpligtingen gebonden, op hare bescherming tegen dergelijke mededinging aanspraak mogen maken, staat de gezondheid der ingezetenen door de genoemde misbruiken van bevoegdheid aan velerlei gevaar bloot. Immers bezit de droogist geenszins de waarborgen van bekwaamheid, die van den apothecar worden gevorderd en voor eene behoorlijke uitoefening van artsenijbereidkunst onmisbaar worden geacht.

Van de bepaling, dat het verkoopen van geneesmiddelen in het klein alleen den apothecars zal vrijstaan, is niet te vreezen, dat die middelen voor de verbruikers slechts tot hoogeren prijs dan thans bij de droogisten zullen verkrijgbaar zijn. Daartegen kan bij het aannemen van den in art. 9 voorgestelden medicijntaks worden gewaakt.

Het vierde ontwerp van wet regelt het onderzoek naar de bekwaamheid van hen, die verlangen te worden toegelaten als artsen, apothecars op vroedvrouwen.

Art. 1 zegt: Niemand wordt als arts, apothecar of vroedvrouw toegelaten, dan die het daarvoor bij deze wet bepaald examen behoorlijk heeft afgelegd.

Alvorens dit examen te kunnen afleggen, moet men den ouderdom van 23 jaren hebben bereikt.

Art. 2. Het examen voor arts strekt zich uit over: *a.* de genees-, heel-en verloskundige practijk; *b.* de geneesleer; *c.* de ziektekunde; *d.* de ontleed- en natuurkunde van den mensch; *e.* de gezondheidsleer; *f.* de geneesmiddelleer (pharmacodynamia); *g.* de kennis der geneesmiddelen (pharmacologia); *h.* de artsenijmengkunde.

Van het examen, in de vakken sub *b—h* vermeld, zijn vrijgesteld zij, die aan een Nederlandsche hoogeschool den graad bekomen hebben van doctor in de geneeskunde.

Zij, die tot dit examen wenschen te worden toegelaten, moeten, tenzij zij den bedoelden graad van doctor bezitten, het bewijs overleggen, dat zij zich gedurende twee jaren aan een of meer instellingen ter verpleging van zieken in de genees- en heelkunst hebben geoefend, en dat zij, onder de leiding van een erkend deskundige, eenige verlossingen hebben verrigt.

Art, 3. Het examen voor arts wordt afgenomen door een Staatscommissie van ten minste zeven leden, waaronder hoogleeraren in de geneeskunde aan de instellingen van hooger onderwijs en andere deskundigen.

Art. 4. Het examen voor apothecar sterkt zich uit over: *a.* de algemeene natuurkunde; *b.* de scheikunde; *c.* de natuurlijke geschiedenis van dieren, planten en delfstoffen; *d.* de kennis der geneeskrachtige planten; *e.* de artsenijkennis; *f* de artsenijbereid- en artsenijmengkunde; *g.* de herkenning en opsporing van vergiften; en over al hetgeen tot de uitoefening der artsenijmengkunst behoort.

Zij, die tot dit examen wenschen te worden toegelaten, moeten het bewijs overleggen, dat zij gedurende twee jaren als hulp-apothecars in een apotheek zijn werkzaam geweest.

Art. 5. Het examen voor apothecar wordt afgenomen door een Staatcommissie van ten minste zeven leden, waaronder hoogleeraren in de natuurkundige wetenschappen in de instellingen van hooger onderwijs en andere deskundigen.

Art. 6. Het examen voor vroedvrouw strekt zich uit over de verloskunde en wordt afgenomen door eene Staatscommissie van drie deskundigen.

Art. 8. De Staatscommissien ter afneming der examina komen jaarlijks ten minste eenmaal te zamen, op de tijden en plaatsen door Ons te bepalen. Hare leden worden door Ons benoemd.

Art. 10. Een algemeene maatregel van inwendig bestuur regelt den vorm der in art. 9 bedoelde bewijzen, de zamenstelling en werkzaamheden der Staatscommissien ter afneming der examens, de bijzondere onderwerpen der examens, de gelden door de geëxamineerden te betalen en de bestemming dier gelden.

Sedert de laatste mail is in Nederland weinig merkwaardigs van algemeen belang voorgevallen. Slechts op letterkundig terrein ontmoet men een paar gebeurtenissen en toch slechts van ondergeschikten aard. Zoo heeft de decoratie van den heer Hofdijk, die ik u meldde, sommigen op het zonderlinge denkbeeld gebragt, om den koning eene decoratie te vragen voor den met lof bekenden Belgischen dichter Jan van Beers. Men heeft een adres opgesteld en de onderteekenaars zijn niet achtergebleven. Van Beers, wien dit ter oore kwam, heeft in de dagbladen verklaard, op zoodanige bemoeijingen met zijne eer geen prijs te stellen. Toen heeft een der onderteekenaren zich verontschuldigd, en wel

de geestige teekenaar Alexander Verhuel, die verklaarde slechts den ontwerper genoegen te hebben willen geven, maar de zaak-zelve af te keuren; terwijl hij evenzeer eene decoratie aan Schimmel zou willen toegedacht zien! Straks schrijft ieder in de courant, wien hij zou willen decoreren. De oude heer Smits heeft in zijn Spectator te regt deze handtwijzen aan de kaak gesteld.

Een ander geschil van eene vroegere dagteekening en van meer belang, betreft onzen overleden volksdichter Tollens. De dichter Nicolaas Beets heeft, op een ontijdig oogenblik, nu Tollens zoo kort geleden ons is ontvallen, dien dichter beschouwd en van zijn Bilderdijkiaansch standpunt zeer veel op diens lof afgedongen. Maar Tollens heeft een wakkeren verdediger gevonden in Dr. De Jager, die den heer Beets met zijne eigene verzen verplettert. Maar 't was niet noodig den roem van Tollens te redden, die was te diep geworteld bij zijn volk.

Eene volgende maal hoop ik u met meer intime zaken bezig te houden, mijn waarde redacteur, dan met al die staatsstukken en officiele bescheiden. Van één echter wil ik daarom thans nog melding maken, van de circulaire namelijk, door den minister van justitie uitgevaardigd tegen het onregtmatig voeren van adelijke titels. De minister veroorlooft evenwel, dat men den naam eener heerlijkheid achter zijn naam voegt, wanneer men slechts bij het verlies van die heerlijkheid den titel terstond weglaat.

Die circulaire is dood onschadelijk. Men blijft in Holland toch de dames freule noemen en dat is, voor zoo ver men weet, het eenige misbruik, dat door onze landgenooten in Nederland zelf van adelijke titels gemaakt werd.

Behoef ik u ten slotte nog mede te deelen, dat in Europa alles thans een rustiger aanzien krijgt, ten gevolge der vredelievende artikelen in den Franschen Moniteur? De effecten zijn alleen gerezen — toch vertrouwt men de zaken nog niet. Geen wonder, daar is te veel gebeurd, en men kan toch niet alles op rekening van beursspeculaties stellen.

BELGIE.

Een belgisch koopman, die in den laatsten tijd veel honden naar Nederland zond en ze daar voordeelig verkocht, — in één jaar bedroeg zijne hondenverzending meer dan *drie duizend* stuks, - is, zoo als thans bleek, op onregtmatige wijze in het bezit dier dieren gekomen: hij liet ze nl. stelen. Ter zake van dit feit is hij tot vier maanden gevangenisstraf en 50 fr. boete veroordeeld. Een knaap van 16 of 17 jaar, dien hij bezigde tot de drie laatstelijk geconstateerde diefstallen, welke aanleiding tot de ontdekking gaven, is tot een maand gevangenisstraf en 16 fr. boete veroordeeld.

ENGELAND.

Men heeft reeds meermalen gehoord van bloed-, kikvorschen-, en andere soorten van regen, en de wetenschap heeft, door haar onderzoek, de gemoederen daaromtrent genoegzaam gerustgesteld. De *North British Mail* maakt echter thans van eene nieuwe soort van regen gewag: »Eene ongehoorde zaak heeft onlangs te Torrons, in de afdeeling Kilnifichen, op het eiland Mull (een der Hebriden), plaats gehad; men heeft een ontzaggelijk aantal haringen op den grond verstrooid gevonden, op een afstand van 400 el van de zee en op eene hoogte van 100 el boven de oppervlakte der zee. Het is niet mogelijk, dat zij daarheen op een andere wijze gekomen zijn, dan dat zij door een hoos uit hun element opgenomen en van daar naar de plaats, waar men ze vond, overgebragt zijn".

FRANKRIJK.

Het *Journal des Débats* bevat het volgende artikel: *Parijs*, 17 Maart. Wij hebben eergisteren met eene ligt verklaarbare voldoening het belangrijke artikel van den *Moniteur* gelezen. Wij hebben niet noodig op te merken, hoezeer de daarin vervatte beteugingen overeenstemmen met onze herhaaldelijk aan den dag gelegde gevoelens; hoezeer wij, sedert den eersten dag dier langdurige discussie, verklaard hebben, dat men de Fransche regering niet aansprakelijk kan stellen voor de plannen en wenschen der bladen, die men als haar organen heeft doen voorkomen. Zij heeft geloofd, dat het oogenblik gekomen is, om luide alle toerekening van dien aard van zich af te werpen en om voortaan aan niemand meer het regt toe te kennen te gelooven, dat zij ooit met welgevallen eene staatkunde heeft overwogen, waarvan wij de gevaren te gelegener tijd onder het oog gebragt hebben.

»Van die zijde thans gerustgesteld, zal het publiek even als wij, in den algemeenen staat van zaken niets anders zien dan hoopvolle verwachtingen. Nu voor de geheele wereld verkondigd is, dat Frankrijk ernstig den vrede wenscht, wordt het zeer moeijelijk om in de kwestien, die ter regeling met Oostenrijk overblijven, het een en ander te vinden, dat regt geeft om den oorlog te duchten. Wij hebben gezegd, wat nagenoeg de voorstellen waren, die lord Cowley aan Oostenrijk, op last zijner regering te doen had, wier ijverige en opregte pogingen tot behoud van den vrede door geheel Europa op den regten prijs zullen worden gesteld. Wij willen op die gezamenlijke voorstellen niet terugkomen; hetgeen wij te dien aanzien medegedeeld hebben, is zonder twijfel voldoende geweest, om onze lezers te doen gevoelen, hoe Midden-Italie ontkomen kon aan den uitsluitenden invloed van Oostenrijk, zonder dat die voorstellen iets bevatten, hetwelk onvereenigbaar is met zijne veiligheid of zijne eer.

»Door een einde te maken aan het stelsel, om de Italiaansche vorsten te beheerschen, die een tractaat met die mogendheid hebben gesloten, zou zij niet ophouden haar te beschermen; maar die bescherming, gepaard met die van geheel Europa, zou door niemand meer kunnen beschouwd worden als eene bron van gevaar voor Sardinie of als eene reden van achterdocht voor Frankrijk. Tot vergoeding dier concessie ontvangt Oostenrijk, door de adhaesie van het overige Europa aan die schikking, de indirecte verzekering, dat hare stelling in Italie niet langer ligtvaardig kan worden bedreigd. En zij-zelve zou te minder reden hebben zich daarover te beklagen, vermits die positie zoodanig zou worden, dat zij volstrekt niet in strijd is met de veiligheid of de prikkelbaarheid harer naburen.

»Er zou dus volstrekt geen twijfel bestaan aangaande den gelukkigen uitslag der zending van lord Cowley, indien de menschelijke hartstogten buiten spel bleven en indien men aannemen kon, dat de staten ten allen tijde door het besef van hun welbegrepen belang geleid worden. Maar indien het der Fransche regering niet heeft ontbroken aan slechten raad, die door haar met eene vereerenswaardige standvastigheid is verworpen, van den anderen kant heeft ook bij de Oostenrijksche regering slechte raad zich doen hooren, en wij houden ons overtuigd, dat ook zij dien zal verwerpen. Het is niet alleen van dezen kant van den Rijn, dat de oorlog zijne blinde aanhangers en gewetenlooze opruijers heeft. De Oostenrijksche regering is evenmin als elke andere gevrijwaard voor onverstandigen raad en hevige inblazingen. Met verachting van hetgeen het eenvoudig gezond verstand ons leert, tracht men haar diets te maken, dat eene vermijding van den oorlog niet zoo zeer in haar belang is, en dat het welligt beter zou zijn dien te beginnen, dan hem af te wachten.

»Zulke raadgevingen zijn noodlottig, en wij hopen, dat Oostenrijk zich daardoor niet zal laten medeslepen." Wij hopen het te meer, omdat Oostenrijk evenzeer van twee zaken overtuigd moet zijn: de eerste is dat het Fransche gouvernement den vrede wil, vermits het volgaarne de tusschenkomst van Engeland heeft aangenomen, welks gehechtheid aan de zaak des vredes niemand verdacht kan voorkomen; de tweede is dat de opinie in Europa, welke zich zoozeer voor den vrede heeft verklaard, niet toegevend zou zijn voor de regering, welke de zware verantwoordelijkheid op zich zou laden, den vrede onmogelijk te hebben gemaakt, hetzij door hare natuurlijke trotschheid, hetzij door valsche en misdadige berekeningen. Met die twee waarheden voor oogen, moet Oostenrijk geneigd zijn het oor te leenen aan de vermaningen van Engeland, en wij zullen volstrekt niet verrast worden, indien wij weldra de dépêches hooren bevestigen, welke ons reeds den loop der door lord Cowley aangeknoopte onderhandelingen als gunstig voorstellen. Nog eenige dagen, en wij zullen zonder twijfel de laatste overblijfselen dier betreurenswaardige ongerustheid zien verdwijnen, welke gedurende de twee eerste maanden van dit jaar zoo zeer gewerkt heeft op den openbaren geest in Europa.

»Dan zal men meer dan immer de zegeningen van den vrede op prijs stellen, waarvoor eene langdurige gewoonte ons inderdaad al te ongevoelig maakt en die door mannen van een bekrompen verstand met een belagchelijken hoogmoed veracht wordt. Het is niet alleen ter bevordering van de stoffelijke belangen, dat de vrede noodzakelijk en voordeelig is, zoo als men maar al te dikwijls voorwendt. De vrede bevordert ook de dierbaarste en verhevenste belangen. De rijkdommen en de veiligheid zijn groote weldaden, maar het zijn niet de eenige, welke eene langdurige vrede ons verzekert, en het kan niet missen, of edeler weldaden moeten op zijn vruchtbaren bodem ontkiemen. Zelfs wanneer de oorlog de heilzaamste ondernemingen niet in hare kiem zou verstikken, zou de bloote herinnering, dat de vrijheid nimmer door den oorlog iets gewonnen heeft, genoeg zijn om den vrede voor ons land te wenschen, als de voorwaarde en de bron van de grootste der weldaden."

DUITSCHLAND.

Lord Cowley, zoo schrijft men uit Weenen, dd. 3 Maart, bevindt zich sedert drie dagen alhier. Wat de feiten aangaat, die het doel van zijn verblijf uitmaken, daaromtrent verneemt men het volgende: Nog denzelfden dag van zijne aankomst, had lord Cowley eene audientie bij den keizer, welke twee uren duurde. De keizer moet, naar men verzekert, bijna uitsluitend het woord gevoerd en het onderhoud geleid hebben. Hij zeide den Engelschen diplomaat, dat „hij last zoude geven, hem (Lord Cowley) alle verdragen over te leggen, welke Oostenrijk sedert 1815 met de verschillende Italiaansche staten gesloten had; de lord zoude dan daardoor tot de overtuiging kunnen komen, dat al de verdragen in vredestijd zonder waarde zijn en slechts, voor het geval van een oorlog of van eene verstoring der openbare rust op het Italiaansche Schiereiland, in het belang van de instandhouding der orde gesloten waren. De suprematie, welke men beweert, dat Oostenrijk in Italie uitoefent, geeft aan die mogendheid tegenover de andere Europesche staten geene positie, welke in strijd is met de verdragen; ook tracht Oostenrijk die suprematie niet op eene onwettige wijze uit te breiden; integendeel zoude Oostenrijk dat betwiste overwigt zonder het minste leedwezen in de handen van elken Italiaanschen staat, zelfs in die van Sardinie laten overgaan, als men vast overtuigd kon zijn, dat Sardinie de suprematie even als Oostenrijk, zonder eenige nevenbedoeling tot uitbreiding van grondgebied, en slechts in het belang van de instandhouding van rust, orde en vrede, zoude handhaven." Dit zijn ongeveer in het kort de inzigten van den keizer betreffende de positie van Oostenrijk in Italie, zooals hij die aan lord Cowley heeft te kennen gegeven. Dezelfde inzigten werden den dag daarop aan lord Cowley nog uitvoeriger door den onderstaats-secretaris bij het ministerie van buitenlandsche zaken, den baron Werner te kennen gegeven, die den Engelschen diplomaat *alle* op Italie betrekking hebbende tractaten heeft overgelegd. Daaronder waren vele geheime verdragen, waarvan het bestaan aan lord Cowley en waarschijnlijk ook aan de overige Europesche diplomaten tot nog toe onbekend was. Het schijnt dat de lectuur dier documenten den lord tot andere meeningen en inzigten heeft gebragt omtrent het eenige ware en juiste standpunt, waarvan men de Italiaansche kwestie moet beschouwen; althans hij telegrafeerde, terstond na zijn onderhoud met den baron Werner, naar Londen en zond nog denzelfden dag eene uitvoerige dépêche met een Engelschen cabinetskoerier af, waarin hij, na eene uiteenzetting van den geheelen stand van zaken, om *nadere instructien* verzocht. Door deze omstandigheden kon het wel eens zijn, dat lord Cowley hier langer zal vertoeven, dan aanvankelijk gedacht werd.

Ten einde alle verdere aanmerkingen, alsof het cabinet zijn invloed in den Kerkelijken Staat tracht uit te breiden, tegen te gaan, heeft de cardinaal aartsbisschop van Weenen, die zich thans te Rome ophoudt, om de aangelegenheden van het concordaat te bespreken, middel van den telegraaf, bevel ontvangen, zoo spoedig mogelijk terug keeren.

De aangelegenheid van de Donau-vorstendommen en de dubbele verkiezing van den heer Couza, waren door lord Cowley en de Oostenrijksche staatslieden nog altijd onaangeroerd gelaten.

Op militair terrein heerschte te Weenen bij voortdurend de grootste levendigheid; een gedeelte van de aldaar in garnizoen liggende troepen heeft reeds bev ontvangen, om naar Vorarlberg te marcheren; het hoofdkwartier zal te Bregenz worden gevestigd. De om de stad Linz liggende vestingwerken, die, gelijk men weet voor rekening van den aartshertog Maximiliaan wer den aangelegd en diensvolgens den naam van Maximiliaan torens dragen (er bestaan 33 van die torens), worden in staat van verdediging gebragt; ieder toren wordt van 12 stukken zwaar geschut voorzien.

Koning Leopold van Belgie heeft den minister van staat, den heer Mercier, met eene zending bij het h van Weenen belast. De heer Mercier moet in la hebben, om de pogingen van lord Cowley te onde steunen.

Den 2 dezer had lord Cowley eene langdurige confe rentie met den prins von Metternich; deze moet ve klaard hebben dat het hem toeschijnt, dat de tegenwoo dige stand van zaken van veel gevaren zwanger i terwijl ook de inwendige toestand van Oostenrijk de financieele moeijelijkheden, waarin het gewikkeld i bij den prins veel bezorgdheid wekten.

— De commissie van rapporteurs der Holsteinsch stenden heeft hare taak volbragt. Haar rapport beva niet, gelijk in de zitting van 1857, een verwerpen de regeringsvoorstellen zonder meer, maar behelst bepaa de voorstellen, betreffende de herstelling van Holstein staatkundige zelfstandigheid en zijne verbinding m Sleeswijk, als vóór 1848. Dat de regering dit niet zal toestaan, is zeker, maar men vraagt nu, wa de Duit sche bond er van zal zeggen.

(Wij herinneren ons hierbij een karikatuur, die w het vorige jaar in de *Kladderadatsch* of in de *Fliegend Blätter* gezien hebben, waarop een jongen, *Denemarke* bezig was een anderen, *Sleeswijk-Holstein* genoemd, ranselen, terwijl mevrouw *Frankfort* (*de Duitsche bon*) uit het venster keek en den eersten driftig toerie «Zoo, kwâjongen! ik zal je helpen, mijn kind zoo ranselen!" — waarop Denemarken dood bedaard t antwoord gaf: » Och, goede vrouw, doe geen moeite, kan 't alleen wel doen. — *Red.*)

AMERIKA.

Uit Port-au-Prince meldt men, dat de ex-keizer So louque, den 15 Jan., zijn rijk heeft verlaten, en zic aan boord van een Engelsch fregat, met zijne famil en een adjudant naar Jamaica heeft ingescheept. de koffers, die hij moest achterlaten, bevonden zi 28,000 doubloenen (448,000 dollars) en 5 millioen b ziliaansche daalders, die echter wel niet alle in de k der nieuwe republiek gestort zullen zijn. Het nieuw ministerie is gevormd: generaal Jean Paul is minist president, generaal Prophet minister van binnenlan sche zaken, generaal Dejoin minister van oorlog, heer Plaisance minister van financien, A. Ardouin he de justitie, André Jean Simon de buitenlandsche zak M. Philippo de eeredienst.

Latere berigten deelen nopens den afloop der revol tie nog de volgende bijzonderheden mede:

Den 15den Jan. rukte Geffrard, zonder tegenstand ontmoeten, te Port-au-Prince binnen en bevrijdde al door Soulouque en den gouverneur der stad, Vil Lubin, om staatkundige redenen gevangen gezette p sonen. Vil de Lubin en de secretaris van staat Del dien men van grove knevelarijen, gewetenlooze gunstiging van zijn aanhang en van een menigte gew dadigheden beschuldigde, vlugtten in het huis van d Franschen consul, dat nu door dreigende volkshoop werd belegerd. Ook de ex-keizer Faustin-Soulouque w derwaarts gevoerd. 's Nachts gelukte het eerst Delva, toen aan Lubin, op een schip te ontkom Soulouque werd, den 17den, door het Engelsch s *Melbourne* naar Kingston op Jamaica gevoerd. T dagen later veropentlijkte men zijne acte van afsta De nieuwe president Geffrard, een mulat, besloot, overeenstemming met een verzameling van senato en generaals, al de goederen van den ex-keizer, zij familie en die van Delva, in beslag te benemen. Ve heeft hij den president der naburige dominicaans republiek den val des keizers bekend gemaakt, en d bij verklaard, dat een zijner eerste daden zou zijn sluiten van een vredesverdrag met dien staat.

Een woord over geestelijke indigestie.

(*Slot*)

Het eerste voorbeeld, dat ik van deze ziekte in mijne p tijk ontmoette, betrof eene vrouw van omstreeks vijftig jaar, huwd en moeder van onderscheidene kinderen. Zij was re valescente van eene ligte pneumonie, en kreeg als zoodanig zoeken van vele vrienden en naburen, maar vooral van eene n wier overdrevene dweeperij haar in de zamenleving eenige bek heid had gegeven. De vrouw had de lijderes bijzonder g gewenscht met hare aanvankelijke herstelling, omdat ze ho dat dit het middel zoude zijn tot hare bekeering. Was ze in ziekte gestorven, dan zoude het er vreeselijk met haar he uitgezien, dan was ze zonder twijfel der verdoemenis deela geworden. Maar daarom werd het nu ook tijd, om met handen naar »de genade" te grijpen, en niet te rusten voor ze de verzekering had, die verworven te hebben. De we tusschen, dien de kranke moest inslaan, was, volgens het schrift van de nicht, zoo donker, de middelen zoo ingewik het begrip der zaak zoo verward, en het gevaar van mislu zoo groot, dat de bevatting der arme vrouw weldra totaal die zee van indrukken werd overladen, dat onrust, slapeloos gebrek aan eetlust hiervan de eerste gevolgen waren, en w zelfs een toestand van volslagen delirium, waartegen mijne des nachts werd ingeroepen. Ik had de patiente, die meer een uur van mij verwijderd woonde, en die ik bijna geheel steld waande, in geen drie dagen gezien. Maar hoe vree vond ik haar toestand veranderd! De kalme onderwerping haar laatste ziekbed kenmerkte, de volgzaamheid in het gebr der haar voorgeschrevene middelen, en de belangstelling in wat hare huishouding of omgeving betrof, hadden plaats ge voor woeste bewegingen, voor een volslagen onwil om iets t bruiken, en voor eene verloochening van alles wat haar li dierbaar was. De oogen draaiden wild in de holle kasse gelaatstrekken waren tot de afzigtelijke uitdrukking der wa verwrongen; ze blikte angstig om zich heen, trok zich de uit het hoofd, sloeg met de vuisten, en dan weder met het tegen de muren der bedstede, en riep met eene raauwe

Ik *kan* het niet krijgen; ik ben verloren; o, mijn arm zieltje, mijn arm zieltje!" Te vergeefs zocht ik haar tot bedaren te brengen, te vergeefs zocht ik hare aandacht te b eijen, te vergeefs haar tot het gebruik van een calmerend middel te bewegen.

»Gij kunt mij niet helpen! ik kan zelfs van *boven* geen hulp verwachten; want dat kan ik niet grijpen, niet begrijpen, daar is voor mij geen uitkomst." En wederom bonsde ze met het hoofd tegen den muur, en wederom trok ze de hairen uit de muts, en wederom wentelde ze zich, als een razende, heen en weder op het bed. Spijs noch drank verkoos ze te nemen, aan vermaning of deelneming weigerde ze alle gehoor, tot ze eindelijk achterover viel en weldra door uitputting den geest gaf.

Het tweede voorbeeld betreft een jongeling van twintig jaar, een sterk sanguinische knaap, die bij iedere gelegenheid misbruik maakte van sterken drank en zich dan aan allerlei uitspattingen overgaf. Had hij een *goeden* vriend aangetroffen, die hem zachtkens had vermaand, en hem met ernst op den beteren weg had gewezen, misschien ware bij hem langzamerhand dat godsdienstige bewustzijn ontwaakt, dat zulk eene gunstige wending kan geven aan des menschen zedelijk karakter; doch hij trof ongelukkig een *kwaden* vriend aan, die een zoo hevigen aanval deed op datgene in den mensch, wat men »de vreeze des Heeren" noemt en de zondigheid met zulke verpletterende kleuren schilderde, dat het jonge mensch, gepraedisponeerd als zijne hersenen waren tot eene abnormale werking, zijne zelfverachting tot den hoogst mogelijken graad opvoerde, en dit gevoel door allerlei bizarre handelingen openbaarde. Om in de onmogelijkheid te zijn, van weder naar de kroeg te loopen, stak hij zijne beenen in een gloeijend vuur, met plan die te verbranden. Hij schold zijn vader als den duivel, die hem verleid had, hij verbrak de hem aangelegde boeijen, om den predikant van den kansel te rukken, en toen hij hierin verhinderd werd, sloeg hij met een grooten stok naar ieder, die hem naderde. Er was verschil tusschen mijne behandeling en die van een buurman; *ik* wilde hem rust geven naar ziel en ligchaam, *hij* wilde den bijbel als geneesmiddel aanwenden. De laatste meening verkreeg bij de betrekkingen de overhand, en ziet het geneesmiddel viel geheel in den smaak van den lijder. Hij deed thans niets meer, den overluid in den bijbel lezen, of psalmen zingen, kreeg allerlei hallucinatiën, die men voor ingevingen of visioenen aanzag, en eindigde met zich een apostel te noemen, die gemeenschap had met God, en die voortaan een onzondig leven leiden zou. De krisis der ziekte was derhalve de overgang in godsdienstigen hoogmoed, een der hardnekkigste vormen van religieusen waanzin. Er zijn thans vijf jaren verloopen sedert den eersten aanval; in dien tijd doet de apostel niets dan leegloopen, zuchten en in den bijbel lezen, en laat hij zijn grijzen vader voor het werk zitten. Ja, hij doet toch nog iets anders; hij legt aan de eerbaarheid de brutaalste lagen, en viert zijne wellustige opwellingen, waar hij kan, den vrijen teugel. Hiertegen schijnt zijne apostolische waardigheid zich niet te verzetten; en vreemd zal niemand die zwakheid noemen bij het volk, dat zich zoo luide »uitverkoren, waant.

Het derde voorbeeld betreft eene dienstmaagd, die, uit de kerk komende, waarin ze gehoord had, dat goede werken niets beteekenden, maar allen het geloof, in eens de spraak verloor, maar daarentegen op eene lei de gewaarwordingen en gedachten schetste, die in hare ziel omginsen. En deze gedachten en gewaarwordingen, ze waren niets anders, dan een stroom van onzinnige termen, die voor de gemeente iets heiligs hadden, maar waarin de deskundige niets anders kon zien, dan het walgelijke uitbraaksel eener overladene geestelijke maag. Maar die brakingen brengen haar geene verligting aan; met haar moet een wonder geschieden; doch dat wonder zal zich laten wachten, indien niet de huichelarij den stommen toestand meer dan een jaar bestendigd heeft.

Onze voorbeelden zijn nog niet uitgeput, doch we zullen er toch nog maar een van mededeelen, namelijk van een jong gehuwd man, die zich door vlijt, arbeidzaamheid en eene ordelijke levenswijze boven velen van zijn stand onderscheidt. IJverig in het waarnemen zijner maatschappelijke en huishoudelijke pligten, verzuimde hij ook zijne godsdienstige pligten niet, welke hij meende, dat hierin bestonden, dat hij een trouwe zorg had voor zijn huisgezin, eerlijk zijn meester diende, vloekte noch lasterde, en de openbare godsdienst trouwelijk bijwoonde. Zijne vrouw evenwel, die meer tijd besteedde aan het bijwonen van femelachtige gezelschappen, dan aan de waarneming harer huishouding, liet niet los, hem op zijn zondigen levenswandel te wijzen, hem al de verschrikkingen te schilderen van zijne onbekeerdheid, en hem tot het verkrijgen van »den geest" op te wekken, zonder wiens bezit hij onder den last der zonde zoude bezwijken. Eerst bood hij aan al dat geteem nog een zwakken wederstand, doch eindelijk gaf hij er aan toe, en begon thans een stelsel van schuldigheid in zijn hoofd te halen, waarvan de deelen hem schier allen even donker waren, en waaruit hij niets putte dan wroeging en vrees. Hij verbeeldde zich, dat ieder hem voor een booswicht hield, vroeg aan alle omstanders vergeving, hoorde en zag overal politie-dienaars en gevangenbewaarders, sloeg geen hand meer aan het werk, en stiet den geheelen dag niets dan verwarde en wanhopige klanken uit. Twee grein morphine in 12 uren waren in staat, den lijder eenige rust te gunnen, eene rust, waaruit hij meer kalm ontwaakte. Die kalmte zoude misschien in eene algeheele herstelling zijn overgegaan, indien de patient eene verstandige omgeving had gevonden. Thans echter verviel hij tot een stil en aanhoudend levensverdriet, dat hem arm maakte in genot, arm in middelen ter onderhouding van zijn gezin, en arm in vertrouwen op de liefde van zijn Schepper, die door Zijne schepselen vast op deze wijze niet gediend wil zijn.

Deze ziektebeelden zullen ongetwijfeld verschillen van die door anderen waargenomen; doch, wanneer het dezelfde oorzaak geldt, zullen ze daarmede ook eenige punten van overeenkomst opleveren. Men neme maar goed waar, vooral in die oorden waar zij, die verlichters van het menschdom moesten zijn, daar eerder een wereld der duisternis vormen, in wier sombere schaduwen het geestelijk leven in den vloed van het mysticisme te gronde gaat. Daar vooral moet de arts zijne waarschuwende stem laten hooren en, zonder aanzien des persoons, de materia peccans aanwijzen. Hygiène en diaetetiek zijn immers de geliefkoosde kinderen van den tijd, en waarom zouden wij dan eene oorzaak voorbij zien, die, in de diaetiek der ziel, een zoo schadelijken invloed uitoefent, ja die misschien meer lijders maakt, dan pokken en mazelen en alle uitslagziekten te zamen?

„Der Weltschmerz" zegt von Feuchtersleben, „wenn er nämlich das Gefühl der Mängel dieser Welt bedeuten soll, ist ein Motiv der Vorsehung, uns zur Abhülfe dieser Mängel anzuregen, unsre Kräfte zur Thätigkeit zu entwickeln. Das mögen derjenigen wohl bedenken, die sich ihm hingeben."

Maar dat bedenken ze niet; ze handelen juist in een tegenovergestelden zin. De wereld, in hun oog synoniem met de zonde, drukt hen loodzwaar op het hoofd; en in plaats van daar alle krachten in te spannen, om dien last af te schudden, geven ze zich aan eene volslagene werkeloosheid over, juichen ze, als het ware, in hunne onmagt, en verwachten ze alles van boven, of van buiten. Deze jammerlijke dwaling, die van des menschen vrijheid en zelfwerkzaamheid ook het laatste zweemtje opheft, heeft aan de maatschappij meer ongeschikte leden bezorgd, dan men wel zoude meenen, en aan het proletariaat meer trawanten, dan uit menige andere oorzaak, en meer lijders aan de krankzinnigengestichten, dan heiligen aan de kerk.

Het staat niet aan den arts, de godsdienstige rigting van den geest zijner clienten te leiden, en ook niet om der theologie hare eigentlijke roeping aan te wijzen; maar het staat wel aan den arts, om het met ernst en nadruk uit te spreken: dat ook de geest voor overlading vatbaar is, dat niet voor ieder mensch de assimilatie der indrukken en gedachten even gemakkelijk is, dat de maatstaf der ontvang-vatbaarheid ook de maatstaf moet zijn voor hetgeen men ter ontvanging aanbiedt, en dat zoowel als uit eene overlading der maag de doodelijkste ziekten kunnen voortkomen, ook uit eene opeenstapeling van begrippen doodende gevolgen kunnen ontstaan, vooral wanneer die begrippen uit eene sfeer zijn, waarin zelfs de geleerdste en verstandigste het niet verder dan tot hypothesen kan brengen. De ervaring dier noodlottige gevolgen niet in het dagboek of in het geheugen te begraven, maar haar, zoo dikwijls hiertoe maar gelegenheid is, aan de openbaarheid prijs te geven, is misschien het beste middel tot matigheid in het nemen van geestelijk voedsel door den leek, in het toedienen door hen, die het beter moesten weten. Het ziele-voedsel moet, even zoo goed als het ligchamelijk voedsel, geëvenredigd zijn aan de vatbaarheid en ontwikkeling en kracht der vertering-organen. Die deze waarheid uit het oog verliest, en aan de organen een grooteren last oplegt dan ze torschen kunnen, is de moedwillige oorzaak eener indigestie, tegen welker gevolgen, ook in het geestelijk leven, de arts zijne waarschuwende stem nooit luide genoeg kan laten hooren.

(Overgenomen uit de geneeskundige Courant.) *(Redactie.)*

NIEUWS

op het gebied van Handel en Nijverheid, enz.

Landhuishoudkunde.

Landbouw-kolonie. De Russische vorst Dolgoucki sticht in Opper-Silesië eene landbouw-kolonie, die voor een deel zijner lijfeigenen als landhuishoudkundige vormingsschool bestemd is. Zij, die hierhiervan gebruik maken, bekomen de vrijheid en het bezit van grondeigendom.

Boekhandel.

Te Melbourne in Australie verschijnt sedert September ll., onder den titel: *„The Polyglot News letter; a Summary in English, French, German and Italian for Transmission to Europe,"* maandelijks een blad, dat in de genoemde talen het nieuwste over den inwendigen toestand der kolonien mededeelt.

— In de Oostenrijksche monarchie verschijnen 98 staatkundige en 251 niet-staatkundige journalen, en wel van de eersten 54 in het Duitsch, 22 in 't Italiaansch, 8 in 't Magyaarsch, 8 in 't Czechisch, 3 in 't Poolsch, 1 in 't Servisch, 1 in 't Kroatisch, 1 in 't Illyrisch, 1 in 't Slavonisch, 1 in 't Ruthenisch, 2 in 't Romanisch en 1 in 't Grieksch; van de laatsten 136 in het Duitsch, 78 in 't Italiaansch, 25 in 't Magyaarsch, 7 in 't Czechisch, 5 in 't Poolsch, 4 in 't Slavonisch, 4 in 't Kroatisch, 1 in 't Servisch en Russisch.

— De oplage der Parijsche journalen wordt als volgt opgegeven: *Siècle* 35,000, *Constitutionnel* 26,000, *Patrie* 25000, *Presse* 21,000, *Moniteur* 15,000, *Débats* 9000, *Univers* 8885, *Pays* 8000, *Messager* 5500, *Union* 5200, *Courier de Paris* 4000, *Gazette de France* 3200, *Gazette de Tribunaux* 1900, *Droit* 1800, *Charivari* 1800; Theaterjournalen, die tot een administratie behooren: *Entr'acte* 1800, *Vert-Vert* 100, *Nouvellist Foyer-Dramatique* en *Messager du Théatre* ieder 25. Dan *Figaro-Programma* 1300, *Avant-Scène* 157. Van de geïllustreerde en kunstbladen heeft de *Univers-Illustré* 45,000, *Monde-Illustré* 29,000, *Illustration* 27,000, *Revues des Deux-Mondes* 10,500, *Figaro* 9000, *Journal-Amusant* 8000, *Moniteur de l'Armée* 4000, *Revue Contemporaine* 2500, *Audience* 1500, *Ville et Campagne* 2500, *Gazette de Paris* 1400, *Revue des Theatres* 1200, *Artiste* 1000.

Beeldhouwkunst.

Gedenkteeken voor Weber. Het door prof Rietschel vervaardigde model van het gedenkteeken voor Weber, dat ten sieraad voor Dresden bestemd is, is in de werkplaats des meesters op het Brühlsche terras ten toon gesteld. De kunstenaar heeft den grooten meester op eene wijze opgevat, die even regtvaardig is voor de eischen der plastiek als voor die van getrouwe navolging der werkelijkheid. De gevierde toondichter staat, den linkerarm op een lessenaar geleund; de mantel is hem van den linkerschouder gegleden, in rijke plooijen omgolft bij het benedendeel des ligchaams, en hij wordt door de regterhand te zamen gehouden, die tegelijk een krans van rozen en eikenbladeren omvat, ten zinnebeeld der kleur- en bloemrijke melodiëa, die zijn geest ontstroomden, en der echt Duitsche kunstenaarsrigting, welke Weber nooit uit het oog verloor. Het bovenste gedeelte des ligchaams in moderne dragt, komt duidelijk uit de schilderachtige omhulling te voorschijn; het naar boven gewende hoofd schijnt naar hemelsche toonen te luisteren, terwijl het oog droomend in de verte ziet.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

In uw laatste Nommer van den Java Bode, komt een mededeeling voor van den terugkeer der troepen van Boni, hier ter plaatse, en daaronder een vrij lang verhaal van de ontvangst, die den eveneens teruggekeerden troepen van de tweede afdeeling was te beurt gevallen op het landgoed van den kapitein Chinees nabij Samarang.

Wij gelooven niet te behooren tot de onverstandige Sinensophoben (wij *gelooven*, want waarlijk wij weten niet precies, wat dit wonderwoord beteekent) en maken veel minder aanspraak op den naam van verroesten oudgast; wij doen zelfs hulde aan de gastvrijheid van den schatrijken vreemden Oosterling. Maar wanneer gij den naam van Be Biauw Tjoan, met groote letters laat drukken in uw Courant, dan hadden wij wel gewenscht, dat met een enkel woord melding ware gemaakt, van een gelijke daad bij den intogt der troepen van Boni alhier, door een onzer landgenooten verrigt.

Voorzeker zijt gij geen getuige geweest als wij, hoe, op den namiddag, gemelde troepen, na hunne wandeling van de ontschepingsplaats, stand hielden en zich in carré schaarden op het plein voor het Marine-Hotel van den waarlijk gastvrijen heer Loust, hoe de eigenaar van dat Hotel een buffet in gereedheid had doen brengen, en (geheel op eigen, *niet* op Gouvernements kosten, gelijk door sommigen geheel ten onregte werd beweerd) aan al de vermoeide manschappen met hunne Officieren een hartig glas wijn met beschuit werd aangeboden. Een groote menigte belangstellende toeschouwers was tegenwoordig bij dit zoo geheel eigenaardig en, met het oog op hetgeen de arme strijders in de laatste tijden doorstaan hadden, waarlijk aandoenlijk tooneel, vooral toen de staf-muzijk, die de troepen te gemoet was gegaan, het Vive la vingt-unième van la fille du Regiment aanhief, door luide hoera's achtervolgd. Hetzelfde tooneel herhaalde zich den volgenden avond, toen de overige troepen van Boni naar boven marcheerden. Maar aan slechts weinigen is het bekend, hoe dezelfde Heer Loust een praauw met zieke soldaten ten zijnent had ontvangen, en de schier uitgeputte manschappen met geheel onschuldige versnaperingen had verkwikt, waarvoor de arme kerels hun weldoener voor de voeten vielen.

Zie, Mijnheer de Redacteur, wij zijn overtuigd, dat, wanneer in later dagen de gelukkig gespaarden van de in vele opzigten, zoo onheilvolle Bonische expeditie, zich de omstandigheden bij hun terugkomst te Batavia zullen herinneren, wel niet het beeld van een Chinees, maar nog lang voor hun geest zal staan, het hartelijk uitnoodigende, vriendelijk voorkomende gelaat van den gastvrijen Hollander *Hendrik Loust*, en zij zullen het u dank wijten, dat gij tot vermelding daarvan in uw blad dit plaatsje hebt willen inruimen.

Met alle achting

UEd. Dw. Dienaar.

BATAVIA, 3 Mei 1859. G.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
April	30	Spaansch	Elias	Juan Bt. Lawulchea	Liverpool	27 April	Manilla
"	—	Engelsch	Roebuck	James Moirs	Cardiff	15 "	"
"	—	"	Polly	Geo Block	Shanghay	29 Maart	Liverpool
"	—	Amerikaansch	Telegraph	A. W. Giles	Golf van Perzie	15 Februarij	Batavia
"	29	Nederlandsch	Nicot	J. Amesz	Amsterdam	28 December	"
Mei	1	"	Anna en Helena	P. Don	New-Castle	20 "	Hongkong
"	—	"	de Zaan	K. J. van Hemert	Batavia	29 April	Amsterdam
"	—	Amerikaansch	Lucknow	Gorham	Melbourne	26 Maart	Singapore

Aangekomen schepen te *Batavia*.

VLAG.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
April	30	Nederlandsch	schip	Electra	H. Wegman	Boni	27 April	J. Cezard & Co.
"	—	"	bark	Susanna Elisabeth	C. Ouwehand	"	27 "	"
"	—	"	schip	Egbert	B. Tormijn	Pamanoekan	28 "	"
"	—	"	bark	Maria Adolfina	A. Blom	Melbourne	25 Maart	E. Moormann & Co.
"	—	Ned. Indisch	"	Fathool Wahap	Sech bin Smeer	Banjermassing	18 April	B. J. Jacobs.
"	—	"	brik	Pasekan	Hio Setjioe	Pecalongan	26 "	Gezagvoerder.
"	—	"	bark	Batavia	Said Aljufrie	"	26 "	"
Mei	1	Nederlandsch	"	Drie Gebroeders	H. Kramer	Macao	8 "	van Ommeren, Rueb & Co.
"	—	"	"	Alida Maria	J. de Vries	Japan	28 Maart	Hager & Schuurman.
"	—	"	"	Nicot	J. Amesz	Nederland	28 Dec.	E. Moormann & Co.
"	—	Pruissisch	"	Mathilde	A. Ballasjuis	Melbourne	17 Maart	Metzendorff Wilmans & Co.
"	—	Amerikaansch	schip	Rockland	H. J. Sargent	"	25 "	Maclaine, Watson & Co.
"	2	Nederlandsch	bark	Cornelis Smit	R. Weidenaar	Samarang		"
"	—	Belgisch	"	Maria en Louisa	van der Heijden	Soerabaija	26 April	Adam & Co.
"	—	Oldenburg	"	Ammerland	G. Tapken	"	25 "	Busing, Schröder & Co.
"	—	Amerikaansch	"	Telegraph	Giles	Golf van Persie	15 Febr.	Hunter, Houghton, & Co.
"	—	Ned. Indisch	stoomsch.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang	1 Mei	Landberg, Pezet de Bie & Co.
"	3	"	bark	Oeij Sinjo		Pecalongan		Gezagvoerder.
"	—	"	"	Gouulie	Lo Liantjiang	Toeban	21 April	Buijs, Jacobsen & Co.
"	—	Hamburg	"	Esperance	M. Johansen	Macao	10 "	C. Bahre & G. Kinder.

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Admiraal Piet Hein	L. Hazewinkel	Nederland via Tjilatjap	Hager & Schuurman.
"	schip	Zeeploeg*	F. H. Kramer		"
"	brik	Karel August*	A. Huizer		"
"	bark	Alida Maria*	J. de Vries		"
"	"	Gelderland*	D. Crap Hellingman		"
"	"	Yssel	Maarschalk	Cheribon via Sam. en Soer.	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Aldebaran	R. G. Meyboom		"
"	"	van Galen	J. R. Smit		"
"	"	Acadia	G. Greefkes		"
"	"	Bommelerwaard	Loos		"
"	brik	St. Michael	L. D. Boswijk		"
"	"	Jacqueline en Elise	B. Sikkens		Busing, Schröder & Co.
"	bark	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm		Landberg, Pezet de Bie & Co.
"	schip	Noord Brabant	H. R. Bok		"
"	"	Nassau*	Huffnagel	Japan	Dümmler & Co.
"	bark	Herman*	M. van Velthoven		"
"	"	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
"	"	Maria Adolfina*	Blom		E. Moormann & Co.
"	"	Nicot*	J. Amesz	Soerabaija	"
"	"	Drie Gebroeders*	Kramer		van Ommeren, Rueb & Co.
"	schip	Princes Sophia	A. P. Hoffman		"
"	"	Wilhelmina*	van Dalen		"
"	bark	Co. current	T. D. de Witt		"
"	"	Jannetje*	A. Lupcke		B. Kopersmit & Co.
"	schip	Admiraal Tromp*	J. van Tubergen		"
"	"	Philips van Marnix*	E. van Duijn		"
"	"	Bulgersteijn*	Verhagen		"
"	"	Biesbosch*	J. H. Mugge		"
"	"	Phoebus	de Roever qq		Paine, Stricker & Co.
"	bark	Drie Vrienden	Nolting		"
"	"	Stad Middelburg*	D. D. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
"	schip	Jedo	W. van der Hoeven		J. Cezard & Co.
"	"	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		"
"	"	Electra*	H. Wegman		"
"	"	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		"
"	bark	Cornelis Smit*	R. Weidenaar	Rotterdam	"
"	schip	Egbert*	Tormijn		"
"	"	Fop Smit	Hoefman	Soerabaija	Metzendorff, Wilmans & Co.
Nederl. Ind.	bark	Fathool Wahap*	Sech bin Smeer		B. J. Jacobs.
"	"	Vernon*	C. M. van Nooijen	Samarang en Banjermass.	Buijs, Jacobsen & Co
"	"	Faidool Rachman*	Said Ba-Alie		"
"	"	Jenoer*	Said Moh. bin Alie	Cheribon en Soerabaija	"
"	"	Jadul Karim*	Abdul Sedik	Samarang en Kottee	"
Engelsch	brik	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	Martin, Dyce & Co.
"	bark	Albert Edward*	Metchell	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
"	"	Lady Alice*	Smith		Wilson & Co.
Fransch	"	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
Zweedsch	brik	Balder*	Sjöberg		Paine, Stricker & Co.
"	bark	Götsborg*	Björh		Metzendorff, Wilmans & Co.
"	"	Westerwik*	Westermark	Nederland	"
Noorw.	"	Sylphide*	Rudstad		"
Pruissisch	schip	Johanna Wagner*	Woerst		"
Amerikaansch	brik	Smallwood*	Martin		Paine, Stricker & Co.
"	bark	Telegraph*	Giles	Singapore	Hunter, Houghton & Co.
Hamburgsch	"	Dorothea*	Gantschow	"	Metzendorff, Wilmans & Co.
"	"	Christiaan*	Binder		C. Bahre & G. Kinder.
Bremer	"	Generaal Jacobij*	Weiland	China	"
"	schip	Asia*	Nutshorn		van Ommeren, Rueb & Co.
Oostenrijk	"	Lorenza*	Poschiel		Maclaine, Watson & Co.
Spaansch	brik	Carmentia*	Sarria		Pitcairn, Syme & Co.
Belgisch	bark	Maria en Louisa*	van der Heijden		Adam & Co.
Oldenburg	"	Ammerland*	Tapken	Californie	Busing, Schröder & Co.

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Mei	1	Ned Indisch	bark	Justina	W. Meijer	Samarang
"	2	Nederlandsch	"	Amicitia	D. Gaaff	"
"	—	Engelsch	"	Palembang	H. Morrison	"
"	—	Ned Indisch	"	Yati Liong	J. D. Suijck	China
"	—	Deensch	schip	Concurrent	P. Davidson	"
"	—	Fransch	"	Albert Cezard	J. Dolu	Frankrijk via Padang
"	—	Zweedsch	"	Elisabeth	J. H. Knoll	Bremer
"	—	"	"	Famielin	A. W. Cederberg	Bremen
"	3	Nederlandsch	"	Whampoa	D. van der Hoff	Indramaijo
"	—	"	"	Anna Digna	C. Ouman	Soerabaija
"	—	"	"	Baron van Hardenbroek	H. C. A. Hennij	Soerabaija via Samarang
"	—	Fransch	"	Alph. Nic. Cezard	F. le Bozec	Manilla
"	—	Nederlandsch	bark	Resident van Son	Kramers	Rotterdam
"	4	Belgisch	"	Maria Louisa	van der Heijden	Singapore
"	—	Meckl.	"	Doctor Juris Jantzen	Hof	Soerabaija
"	—	Ned. Indisch	schoener	Koentoel Maas	Lim Assam	"

Aangekomen schepen te *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	21	Ned.	bark	Cornelis Smit	R. Weidenaar	Cheribon
"	22	N. I.	brik	Norfolk	Said Motahar	Pontianak
"	—	"	"	Salim	Said Segaff	Saudelh. Eil.
"	—	"	stooms.	Banda	W. Vogel	Batavia
"	—	"	"	Samarang Packet	J. F. Scheel	"
"	—	Ned.	bark	Koning Willem II	v Eijk Menkm.	Cheribon
"	23	N. I.	stooms.	Batavia	C. C L. Neijts	Soerabaija
"	—	Z. M.	"	Ardjoeno kapt. luit. t/z	van Hasselt	Batavia
"	—	Ned.	schip	Vijf Gebroeders	G. S. Teensma	"
"	25	N. I.	bark	Lachmadie	Sech Wabar	"
"	—	Ned.	"	Everdina Elizabeth	C. C. Toujes	Soerabaija
"	26	N. I.	stooms.	Oenarang	S. v Hulsteijn	Batavia
"	27	Ned.	bark	Julie Claire	A. v Oosterom	Nederland
"	28	N. I.	brik	Radathool Djaina	Moh. Said	Batavia

Vertrokken schepen van *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	22	Eng.	schip	Tamar	J. Ross	Nederland
"	—	N. I.	schoen.	Moostarie	Said Alhabassij	Soerabaija
"	23	"	bark	Fathal Wadoet	Sech Alhadat	Bandjermass.
"	—	"	schip	Djeilanie	Said Alie	R en Singap.
"	—	Ned.	bark	Twee Corneliassen	C. Kreije	China
"	—	N. I.	schoen.	Srie Bientang	Goei Akauw	Muntok
"	—	"	stooms.	Banda	W. Vogel	Soerabaija
"	24	Ned.	bark	Henriette Geertruida	F. C. de Poer	"
"	—	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Batavia
"	25	"	bark	Bientang Auem	D. J. de Gei	Padang
"	—	Z. M.	stooms.	Ardjoeno kapt. lu t. t/z	van Hasse[lt]	[B]andjermass
"	—	N. I.	"	Batavia	C. C. L. Neijts	Batavia
"	27	"	schip	Sara Elionora	D. Schuijmer	Tagal
"	—	Ned.	"	Electra	H. Wegman	Cher en Bat.
"	—	"	bark	Susanna Elisabeth	C. Ouwehand	Cheribon
"	—	N. I.	schoen.	Louisa	Liem Boeng ok	Muntok
"	28	"	brik	Morfolk	Said Moetahar	Grissee
"	—	Ned.	bark	Holland	Auffmorth	Soerabaija
"	—	"	"	Aegidia Paulina	B. Veldman	"

In lading liggende schepen te *Samarang*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Elisabeth Anthoinette	H. A. Besier	Soerabaija	B. Kopersmit & Co.
"	"	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma	Batavia	"
"	bark	Laurens Koster	M. Koenen	China	Wermuth & Co.
"	"	Koning Willem II	G. van Eijk Mekman	Nederland	B. Kopersmit & Co.
"	"	Everdina Elizabeth	C. J. Toujes		Dorrepaal & Co.
"	"	Julie Claire	A. van Oosteroom		Gezagvoerder.
Nederl. Indie	"	So-oot Ban	Sech Banseer		B. Kopersmit & C.
"	"	Ellen	F. A. P. Wentholt	Batavia	Gezagvoerder.
"	"	Seodenour	Said Alhadie		"
"	brik	Radatool Djaina	Hadjie Mohamad Said	Bandjermas.	"
"	"	Salim	Said Ham. bin Achm. Segaf	Riouw	"
"	schoener	Hap Eng	Tan Kee	Singapore	"
"	"	Blinjo Srie Boelan	Tan Hia tjoeng		Wermuth & Co.
Siam	bark	Kiem Hok Lie	Ong Tjaij	Batavia	Gezagvoerder.
"	brik	Kim Tatjoe	Njo Samho	Singapore	"

Aangekomen Schepen te *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	19	Eng.	bark	Rosina	D. McLachlan	Glasgow
"	20	N. I.	"	Talsum	Hadjie Adjim	Cheribon
"	—	Ned.	schip	Prins Maurits	J. J. Bart	Amsterdam
"	22	N. I.	bark	Faulkool Nassau	J. H. v. Harling	Samarang
"	—	Z. M.	stooms.	Samarang lt. t/z. 1 kl.	D'Hamecourt	Banjoewangie
"	23	"	"	Groningen kapt. lt. t/z.	dit Dubikart	Badjoa
"	24	N. I.	"	Banda	W. Vogel	Batavia
"	—	"	bark	Coquette	Pa Ardie	"
"	—	"	"	Iskandria	Varkevisser	"
"	—	Ned.	"	Samuel Hendrikus	A. G. Bouten	Melbourne
"	—	"	"	Maria Veronica	T. Mulder	Batavia
"	25	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	Passoeroern

Vertrokken Schepen van *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	20	N. I.	bark	Bintang Tjaigoan	Ong Kanghan	Balie
"	—	Eng.	"	Sea Witch	Th Devine	Australie
"	21	Ned.	"	Everdina Elizabeth	J. J. Toujes	Samarang
"	—	"	"	Delfhaven	C. Schaap	Australie
"	22	"	"	Joh. Maria Chrisiina	C. N. Gorter	Nederland
"	—	Gouv.	stooms.	Kapitein van Os	W. Glazer	Banjermassing
"	—	N. I.	"	Batavia	C. C. L. Neijts	Batavia
"	—	Z. M.	"	Samarang lt. t/z. 1 kl.	D'Hamecourt	Anjer
"	—	N. I.	bark	Alhamdanie	Said Alhabassij	Pelembang
"	23	Ned.	"	Cornelia Geertruida	C. E. Hoeksma	Rembang
"	—	"	"	Jacoba Corn. Clasina	W. Vogel	Nederland
"	—	N. I.	"	Riengit	To. Sarie	Balie (Padang)
"	—	Z. M.	stooms.	Samarang lt. t/z. 1 kl.	D'Hamecourt	om de Oost
"	24	Ned.	bark	Drie Vrienden	L. P. Anderson	Batavia
"	—	Old.	"	Ammerland	J. G. Tapken	San Francisco
"	25	N. I.	"	Fathul Joesoer	Said Alhabassij	Grissee
"	26	Ned.	"	Maria en Elise	M. v. d. Putte	Singapore
"	—	Belg.	"	Maria en Louisa	M. v. d. Heijden	Rangoon

In lading liggende schepen *te Soerabaija*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Stad Schiedam	Wulp		Fraser, Eaton & Co.
"	"	Louise Jacoba Johanna	Baumgarten		"
"	"	Louise Roeloffina	Sijbrandi		Schimmelpenninck & Co.
"	"	O. I. Packet	Postma		"
"	"	Prins van Oranje	Artink		"
"	"	Zeenimph	Witsen Elias		"
"	"	Ary Scheffer	Kunst	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
"	"	Minister Thorbecke	C. van Duijn		"
"	"	Prins Maurits	J. J. Bart		B. Kopersmit & Co.
"	"	Baltimore	Brakke		"
"	"	Stad Gouda	K. D. Breuning		B. J. van Eck & Co.
"	"	Gebroeders Houtman	C. J. Bax	Amsterdam	"
"	"	Broedertrouw	Rotgans	"	"
"	"	Samuel Hendricus	A. G. Bouten		"
"	"	Maria Veronica	T. Mulder	Amsterdam	P. Kervel & Co.
"	bark	Straat Balie	C. B. Fulbrun	"	"
Nederl. Indie	"	Cheribon Packet	Massingham		Adam & Co.
"	"	L'Union	G. Schut		"
Engelsch	"	Sophia Fraser	Wilson		Hill, Broekman & Co.
"	"	Rosina	McLachlan		Major, Matzen & Co.
Fransch	"	Concorde	Bertin	Singapore	P. Kervel & Co.
Amerikaansch	"	Witch	Hultman	China	Mathieu, Ebbs, Ruys & Co.
Bremer	"	Franklin	F. H. Stokman		B. J. van Eck & Co.
Zweedsch	"	Hebe	Falkenberg	Nederland	Schimmelpenninck & Co.

Vertrokken schepen van *Indramaijoe*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	23	Ned.	bark	Resident van Son	C. Kramers	Batavia.

Aangekomen schepen te *Cheribon*,

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	19	N. I.	bark	Oeij Sinjo	Kouw Bin	Batavia
"	—	"	"	Hariol Barie	Moht Arpan	"
"	21	"	stooms.	Banda	Vogel	"
"	22	"	bark	Djoesserin	Said Aloewie	Palembang

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	18	Ned.	bark	Koning Willem II	vEijk Menkman	Med. via Sam
"	—	"	"	Jeannette Agatha	Cleijndert	Batavia
"	20	N. I.	schoen.	Apiemaas	Tan Imsoeij	Muntok
"	21	"	bark	Oeij Sinjo	Kouw Bin	Pekalongan

Aangekomen schepen te *Tagal*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	28	Ned.	brik	Jupiter	P. Burggraaff	Pekalongan
"	—	N. I.	bark	Kim Hengsoen	Oeij Bokking	Grissee
"	—	"	"	Kimwan	Oeij Liangie	Rembang

Vertrokken schepen van *Tagal*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	22	N. I.	bark	Kim Himsing	Oeij Bokking	Riouw

Aangekomen schepen te *Pekalongan*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	17	N. I.	brik	Pasekan	Hio Setjion	Batavia
"	20	"	bark	Batavia	Said Joefrie	"

Vertrokken schepen van *Pekalongan*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	30	N. I.	brik	Tartar	Tan Ingok	Batavia

Aangekomen schepen te *Sumanap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	13	Ned.	bark	Eersteling	Armstrong	Batavia
"	—	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	Pasoeroean
"	15	Ned.	bark	Welvaart	J. N. Mooi	Tjilatjap
"	16	N. I.	schoen.	Maria	Pa Jamaie	Balie

Vertrokken Schepen van *Sumanap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	1	N. I.	schoen.	Bella	Juno	Pasoeroean
"	24	"	"	Sie Damar	Pa Kaliman	Bandjermass.

Aangekomen schepen te *Panaroekan*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	10	Ned.	bark	Comm. d Kon. v. d. H.	J. van Zanten	Soerabaija
"	—	"	"	de Zwaan	van Hemert	Probolingo

Vertrokken schepen van *Panaroekan*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	14	Ned.	bark	de Zwaan	van Hemert	Nederland

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	20	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	Sumanap
"	21	"	stooms.	Kraton	Coldenhoff	Soerabaija
"	25	Ned.	schip	Jacoba Corn. Clasina	Delclisur	"
"	—	"	"	Joh. Maria Christina	C. N. Gotter	"

Vertrokken schepen van *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	22	N. I.	stooms.	Kraton	Coldenhoff	Soerabaija
"	23	"	kotter	Little Tot	Katjoong	"

Aangekomen schepen te *Amboina*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGV.	VAN
Maart	1	N. I.	stooms.	Menado	Couteron	Batavia
"	2	"	bark	Elmashoor	Sech Bahanan	Soerabaija
"	—	"	brik	Joesrool Kariem	Sech Said	"
"	3	"	bark	Alfulk	Sech Baradja	"
"	10	"	"	l'Amitië	Valberg	Ternate
"	14	"	schoen.	Clipper	Eschauzier	Biema
"	18	"	"	Mahamoed	Hadjie Jassiem	Macassar
"	19	"	praauw	Paduwakan Matara	Daing Pagesa	"
"	28	"	schoen	Fathul Haer	Sech Billadram	Sumanap
"	24	"	praauw	Paduwakan	Soelem. Kadiro	Salijer
"	25	"	"	Paduwakan	Mangadjie	"
"	29	"	bark	Fathool Madjiet	Sech Assegaf	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Amboina*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Maart	1	N. I.	stooms.	Menado	Couteron	Batavia
"	4	"	brik	Anthoinetta	Chasteau	Banda
"	10	"	bark	Carolina Sophia	van der Beek	Ceram
"	20	"	"	l'Amitie	Valberg	Ternate
"	23	"	schoen.	Johanna Catharina	Kitjiel	Boeroe
"	—	"	"	Clipper	Eschauzier	Macassar
"	—	"	brik	Faihool Main	Sech Almasorie	Kema
"	30	"	schoen.	Delly	Berendhuijzen	Timor

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 3den Mei 1859.

Arak, *f* 65—.
Koffij, Java, zonder voorraad.
——— Padang, *f* 35,— verkocht.
Suiker, N°. 16. *f* 18,25 @ *f* 18,50, kleine omzetting.
Rijst, Indramaijoe met zakken, *f* 150,— @ *f* 165,—.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 150 @ *f* 165.—, afgedaan.
——— " " 2de " *f* 140,— @ *f* 145,— van de hand gezet.
——— Carga *f* 110 @ *f* 120,— verkocht.
Wisselkoers op Holland 99 %.
" " Engeland, *f* 11,50 ℔ £.
" Gouvernement 99 %

Te SAMARANG, den 29sten April 1859.

Koffij, *f* 32,— oplevering geboden.
Suiker N°. 16, *f* 16,50 voor open Pan-Suiker, *f* 17,— voor Stoom-Suiker o[…]
Indigo, *f* 4,20 afgedaan. [ring afged[…]
Koehuiden, *f* 60,— ℔ kodie, afgedaan.
Buffelhuiden, *f* 50,— ℔ kodie idem.
Staart Peper, *f* 65,— afgedaan.
Rijst ordinair wit, *f* 120,— ℔ koijang @ 28 picol. zonder zakken,
" carga " *f* 95,— @ *f* 105,— idem. idem
Klapper Olie *f* 22,—
Katjang " *f* 17,—
Rotting *f* 8,— @ *f* 9,— Bandjermassing niet voorhanden.
Kadjang Matten, *f* 10,—.
Wisselkoers op Holland 6/m. 99%

Te SOERABAIJA, den 28sten April 1859.

Suiker N°. 16 nominaal.
Koffij nominaal.
Rijst, (carga) ℔ koyang *f* 120,— @ *f* 125,—
" (witte) " " *f* 150,— @ *f* 160,—
Koehuiden ℔ picol *f* 35,-
Arak ℔ legger, *f* 50,—
Olie (Klapper) *f* 15,—
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting, *f* 7,— @ *f* 9,—
Wisselkoers pari.

Te PASOEROEAN, den 27sten April 1859.

Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 180,—
Id. (carga) " " " 130,—
Olie, (klapper) " pic. " 19,—
Id. (katjang) " " " 17,—
Wisselkoers, pari.

Den 27sten April, waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.

163,886–83 pic.
161,554–04 "

Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 27sten April 1859.

29,956–69 pic. Suiker, oogst 1858.
15,039–92 " Koffij " 1858.

Kort Handelsberigt van China.

Hongkong, 31 Maart 1859.

Na het vertrek der laatste mail, vertrokken de volgende ladingen *Thee* […] Groot-Brittannie:

Van Shanghae met de *Sir W. F. Williams* 985,700 ℔.
Van Fuh-Chau met de *Vanguard* 819,900 ℔.
Van Canton met de *Carolina Agnes* 598,500 ℔, zoodat de geheele quan[…] van dit saisoen 50,138,000 ℔ bedraagt.
Naar de Vereenigde-Staten vertrokken,
Van Shanghae, met *Romance of the Seas*, 653,600 ℔;
Met de *Snow Squall* 597,800 ℔ en de *Indiaman* 296,300 ℔. Van Fuh-C[…] en Canton vertrokken geene ladingen. De geheele hoeveelheid voor het sai[…] bedroeg 27,264,600 ℔.
De *Asa Packer* verliet Fuh-Chau voor de Koloniën met 263,900 ℔ *Thee*.
De uitvoer van *Zijde*, naar Groot-Brittannie bedroeg, na ons laatsten be[…] Met de *Nora*, 1,415 balen en de *Sir W. F. Williams* met 698 balen, […] geen voor het geheele saisoen 58,234 balen uitmaakt. De vertrekkende st[…] boot neemt omstreeks 2,241 balen mede.
De uitvoer van *Zijde* naar Marceilles bedroeg voor dit saisoen 6,788 b[…] en de *Singapore* voert 398 balen.

Kort Handelsberigt der Philippijnsche Eiland[en]

Manilla, 23 Maart 1859.

Geen invoer van *Manufacturen* goederen heeft plaats gevonden en de ma[…] voor *linnen* was rijzende. Wat den uitvoer betreft, zoo bleef de markt v[…] *Suiker* en *Hennep* gunstig, doch de prijzen waren iets lager. Uit de Pro[…]cien werd veel *Rijst* aangevoerd en de prijs was dalende. Schepen waren […] overvloed aanwezig en de *Vrachten* zeer ruim. De *Wissel* was iets gestegen[…]

HANDELSBERIGTEN

Amboina, 31 Maart 1859.

Handel zeer stil, meest alle artikelen overvoerd, zoo als meest altijd in de[…] tijd van het jaar.
Nageloogst 76,967 ℔. te Saparoea en te Haroeko 156,551 ℔. Men verwa[…] dit jaar een groote oogst.

Aan- en Uitvoer te **Batavia** *van den 29 April tot en met den 2 Mei 1859.*

Aanvoer.

Van Samarang per N. I. bark *Bintang Anam*, gez. de Gei.

170 pic. zw. peper, 60 do. spijkers, 20 ps. kapleder, 5 stell. wagentuigen, […] pic. gedr. visch, 10 kn. thee, 4 do. misoa, 7 do. mikoa, 25 tobb. staal, […] cod. tabak, 7 pic. koperdraad, 6 ps. aardewerk, 28 pic. suiker, 1 kt. zijd[en] stoffen, 3 ps. graslinnen, 1 cod. rott. hoeden, 12 ps. do. stoelen, 6 doz. bloe[m]potten, 10 pakk. stroomatten, 18 coll. gouv. goederen, *Lading voor Padang*.

Van Boni per Ned. bark *Jedo*, gez. van der Hoeven, agt J. Cezard en co.

60 led. leggers, *Gouvernement*.
20 led. leggers, *Agenten*.

Van de Lampongs per praauw *Tjemplong*, gev. Hadjie Mohamad.

50 pic. dammer, 75 do. ongez. katoen, 2 do. gomelastiek, 7/m. rott. stokk[en] *Gezagvoerder*
10 pic gomelastiek, 13 do. zw. peper, 15 do. dammer, 12 do. koffij, *Ha[djie] Abdul Rachman*.
14 pic. dammer, 6 do. gomelastiek, *Djakaria*.
29 pic. dammer, 7 do. gomelastiek, *Pa Njembanglioe*.
40 pic. dammer, *Hadjie Moh. Kassan*.
40 pic. dammer, 2 do koffij, 2 do. gomelastiek, *Mocharam*.

Van Padang per Ned. schip *Karel August*, gez. Huizer, agt. Haager en Schuurman.

1 vt. brood, 1 do. pik, 1 do. harst, 5 kn. manufact., 6 coll. do. 13 vn. ko[per]draad, 68 coll. ijzerwerk, 4 pakk. zeildoek, 80 roll. do. 2 kn. diversen, 2 […] kousen, 1 do. borstrokken, 1 do. zijden modewaren, 1 do. sokken, 1 do. fran[…] 5 do. mousselines, 2 roll. servetgoed, 2 kn. parfumerien, 3 do. kramerijen, […] do. jaconets, 1 do. scheermessen, 8 pic. triepang, 987 do. rotting, 180 […] benzoin, *Order*.
2 coll. koperwerk, *John Pryce en co.*
200 pic koffij, 262 do. benzoin, *Lim Hoa*.
135 coll. koper geld, *Gouvernement*.

Uitvoer.

Naar Balie Ampenan per N. I. bark *Bintang Anam*, gez. Sie Doepa.

317 pic. gambier, 77 do. Eng. ijzer, 26280 ps. aardewerk, 100 do. rood kato[en] *Aan boord gebleven lading*,
184 corg. slendangs, *Abdul Kaum*.

Naar Bremen per Zw. bark *Famellen*, gez. Cederberg, agt. Busing, Schröder en co.

3500 ps. mal. stokken, 4682 pic. rijst, 60 do. rotting, *Agenten*.

Naar Nederland via Indramaijo per Ned. schip *Jan Daniel*, gez. Hagers, agt. Metzendorff, Wilmans en co.

227 kn. koper geld, *Gouvernement*.
400 pic. tin, *N. H. M.*
1057 pic. rijst, 142 do. rotting, *Agenten*.

Voor Indramaijo,

42 pakk. goeniezakken, 1 kt. boeken, 2 pakk. do. *Tiedeman en van Kerchem*.

Naar Bremen per Zw. bark *Elisabeth*, gez. Knoll, agt. Busing, Schröder en co.

8500 ps. rott. stokken, 6143 do. rijst; 5 kn. soija, 18 do. ananas op wat[er] *Agenten*.

Naar Samarang en Banjermassing per N. I. bark *Sa-Adeh*, gez. Moh. Alie bin Hassan.

3 kn. roed katoen, 3do. sarongs, 1 do. chitzen, 2 corg. do. 20 do. kain pandj[.] *Moh. Alie*.
9 md. aardewerk, 6 bn. drills, 2 do. *Tolson, Hunt en co.*
4 kn. zw. katoen, 1 do. batik goederen, 1 do. zijden do. 60 tonn. olie, 101 k[…] zeep, 10 do. thee, 9 do. brandy, 1 do. bier, 1 do. diversen, 1 do. tinwerk, […] do. gendies, 4 do. min. water, 91 pic. ijzer, 240 stell. stalen pannen, 3 k[…] coralen, 10 do. wijn, 5 keld. genever, 5 kn. azijn, 13 vs. spijkers, 4 do. me[…] 1 kt. bijbels, 2 do. knoopen enz., 10 vs. boter, 16 blikk. loodwit, 2 do. sa[…]rongs, 3 bn. ginghams, 2 do. ongebl. katoen, 6 kn. naaigarens, *Oe Ong*.
1 kt. sarongs, 14 corg do. 6 md. aardewerk, 1 kt. chitzen, 1 do. longcloth[…] 1 bl. ongebl. katoen, 10 corg. zw. do. *Moh Tahier*.

Naar Pecalongan per N. I. brik *Tartar*, gez. Tan Ingok.

8 kn. chitzen, 1 do. zijde, 10 bn. garen, 3 kn. slendangs, 2 do. madapoll., […] do. rood katoen, 1 do ongebl. do. 4 do. wit do. 10 bn. drills, 3 kn diverse[n] 54 do. brandy, 2 do. kain pandj., 2 vs. verf, 7 kn. chitzen, 1 do. doeken, […] do. mousselines, 1 do. paijongs, 1 do. drills, 1 do. spiegeltjes, 2 do. zeep, […] do. thee, 20 catt. gedr. bloemen, *Sim Tiamtjoan*.
1 kt. kat. goederen, *Sech Bahmit*.
1 kt. kat. goederen, 6 do. chitzen, *Sech Hoesin bin Tahar*.
2 kn. kain pandj., *Sech Moh. Bafadel*.
3 pic. was, 1 kt. cambrics, *Said Aloewie Atas*.

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 30 tot en met 3 April 1859.

Met de Pruissische bark Mathilde, kapt A. Ballseijres, de heer A. von Blo[…]dowzky, professor der Natuurkunde van Melbourne.
Met de Ned. bark Nicot, kapt. J. Amesz, de hh. W. Wille, Gabriello d[e] Colombo en Petro Spinelli, van Nederland.
Met het Ned. Ind. stoomschip Oenarang, kapt. S. van Hulsteijn, de h[h]. Muller, Heijmans, Jaspers, Keijzer, 1 Luit. Demmenie, 2 Luit. Hempeniu[s] Mejufvr. Clarenbach en Z. M. troepen van Samarang.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.